



**GÖTEBORGS UNIVERSITET**

## **Föräldramötets vara eller icke vara**

En kvantitativ studie av verksamma pedagogers uppfattningar  
kring föräldramötet

Maria Antonsson och Ann-Helen Olsson

LAU370

Handledare: Jan Strid

Examinator:

Rapportnummer:



## GÖTEBORGS UNIVERSITET

Abstract

### Examensarbete inom lärarutbildningen

<b>Titel:</b>	Föräldramötets vara eller icke vara – En kvantitativ studie av verksamma pedagogers uppfattningar kring föräldramötet
<b>Författare:</b>	Ann-Helen Olsson, Maria Antonsson
<b>Termin och år:</b>	HT 2009
<b>Kursansvarig institution:</b>	Sociologiska institutionen
<b>Handledare:</b>	Jan Strid, JMG
<b>Examinator:</b>	
<b>Rapportnummer:</b>	
<b>Nyckelord:</b>	Föräldramöte, föräldrasamverkan, styrdokument, tradition

---

#### Syfte

Som lärare är det viktigt att ställa sig den didaktiska frågan varför. På grund av indikationer att föräldramötet är en samverkansform som eventuellt endast existerar på grund av sin långa och starka tradition så vill vi med vår studie belysa pedagogers syn på föräldramötet. Vårt syfte är att undersöka hur verksamma pedagoger ser på föräldramötet. Vi har valt att fokusera på pedagoger som är klassansvariga inom förskoleklassen till och med årskurs 6.

#### Huvudfrågor

- Hur går verksamma pedagoger tillväga vid föräldramötet?
- Anser verksamma pedagoger att företeelsen föräldramöte fyller en funktion?
- Vilka ramar anser verksamma pedagoger att det finns kring föräldramötet?
- Vilka direktiv anser verksamma pedagoger att de får kring föräldramötet?
- Vilken utbildning anser verksamma pedagoger att de får/fått kring föräldramötets syfte och roll?

#### Metod

Vi har använt oss av en kvantitativ frågeundersökningsmetod i form av enkäter. Till vår hjälp har vi även använt den litteratur som legat till grund för vår studie. Bearbetning och analys av resultatet har skett utifrån en ansats att förklara hur pedagogerna uppfattar föräldramötet.

#### Studiens resultat och betydelse för läraryrket

Av vårt resultat med tillhörande analyser har vi gjort följande slutsatser: Vanligtvis har pedagogerna föräldramöte en gång per termin och de upplever sina möten välbesökta av föräldrar. Pedagogerna anser att de i hög grad beaktar föräldrars synpunkter under föräldramötet. På grund av miljön och de olika positionerna deltagarna har kan det vara så att föräldrar och pedagoger dock inte har samma bild av föräldramötet. Pedagogerna anser att föräldramötet fyller en funktion, men vår analys pekar på att pedagogerna är splittrade över vilken funktion och på vilket sätt föräldramötet bör ske. I vårt analyserande och betraktande utifrån, med hjälp av litteraturen, bör rektor ta ett större ansvar över denna företeelse. Enligt vår undersökning får inte pedagogerna tillräckligt med utbildning inom samverkansformen föräldramöte. Det har även visat sig att det förekommer hotfulla situationer under dessa möten och att pedagogerna inte har de verktyg de behöver för att genomföra föräldramöte med hög kvalitet. Att det skapas goda förutsättningar för föräldramöten som samverkansform är skolledningens ansvar. En viktig didaktisk konsekvens av yttersta vikt är att ställa sig frågan varför och att uppdatera sig så att svaren är relevanta för dagens skola och samhälle.

## **Förord**

Vi vill tacka alla de verksamma pedagoger, som arbetar från förskoleklass till och med årskurs 6 i Öckerö kommun, som ställde upp och svarade på vår enkätundersökning och genom det gjorde vår undersökning möjlig. Vi vill även tacka Lars Olsson och Lena Hansson för god korrekturläsning samt vår handledare Jan Strid för positiv handledning. Till våra familjer sänder vi ett extra stort tack.

Vårt samarbete har varit gott under examensarbetets gång. Vi har stöttat varandra och haft många givande diskussioner som fört arbetet framåt. Samtliga delar i arbetet har vi utvecklat tillsammans. Vi tar båda två gemensamt ansvar för hela arbetet.

Ann-Helen Olsson och Maria Antonsson

# Innehållsförteckning

<b>1 Inledning</b> .....	<b>6</b>
<b>2 Bakgrund</b> .....	<b>6</b>
2.1 Personliga utgångspunkter.....	6
2.2 Aktuellt problemområde.....	6
<b>3 Syfte</b> .....	<b>8</b>
3.1 Studiens övergripande syfte.....	8
3.2 Frågeställningar.....	8
<b>4 Teoretisk anknytning och tidigare forskning</b> .....	<b>9</b>
4.1 Begreppsdefinitioner.....	9
4.2 Historik.....	10
4.2.1 Föräldramötets historia.....	10
4.2.2 Föräldrainflytande i skolan ur en politik historisk synvinkel.....	10
4.3 Styrdokument.....	12
4.3.1 Kommunal nivå, <i>Pärmen</i> .....	12
4.3.2 Nationell nivå, <i>Skollagen</i> .....	12
4.3.3 Nationell nivå, <i>Lpo94</i> och <i>Lgr 69</i> .....	13
4.4 Föräldrasamverkan.....	14
4.4.1 Styrkan i samverkan.....	14
4.4.2 Var placeras föräldramötet.....	15
4.4.3 Föräldramötets hur.....	15
4.4.4 Lärarnas utbildning kring föräldramöte.....	16
4.4.5 Mötet mellan hem och skola.....	16
4.5 Forskning i ämnet.....	17
<b>5 Teori</b> .....	<b>20</b>
5.1 Bronfenbrenners teori.....	20
5.2 Systemteori.....	20
<b>6 Metod</b> .....	<b>21</b>
6.1 Kvantitativ frågeundersökningsmetod med hjälp av enkäter.....	21
6.2 centrala begrepp och motiv till vald metod.....	22
6.2.1 Validitet.....	22
6.2.2 Begreppsvaliditet.....	22
6.2.3 Reliabilitet.....	23
6.2.4 Resultatvaliditet.....	24
6.3 Generaliserbarhet.....	24
6.4 Etik.....	24
6.5 Population och urval.....	24
6.6 Bortfall.....	25
6.7 Enkäten.....	25
6.8 Hur vi tolkar materialet.....	26
<b>7 Resultat</b> .....	<b>27</b>
7.1 Föräldramötets utformning.....	28
7.2 Föräldramötets ändamål.....	32
7.3 Ramar och styrning.....	35
7.4 Utbildning och stöttning.....	36
<b>8 Analys</b> .....	<b>38</b>

8.1 Föräldramötets utformning.....	38
8.2 Föräldramötets ändamål.....	40
8.3 Ramar och styrning.....	44
8.4 Utbildning och stöttning.....	45
<b>9 Sammanfattning och diskussion.....</b>	<b>47</b>
9.1 Sammanfattande diskussion.....	48
9.2 Vidare forskning.....	50
<b>10 Referenser.....</b>	<b>51</b>
Bilaga 1: Frågeformulär	
Bilaga 2: Missiv	

# 1 Inledning

Varför har vi föräldramöte? Vi, Skribenter till detta dokument, är inte allenast blivande pedagoger vi är föräldrar också. Vi har både som vårdnadshavare och i egenskap av lärarstuderande varit på ett flertal föräldramöten fram till och med denna tidpunkt. Många gånger har det upplevts som om man har dessa möten för saken skull. Andra gånger har dessa möten innehållit mycket användbar information och samtalet har upplevts som viktig samt värdefull. Föräldrasamverkan, i detta dokument beskrivet som föräldramöte, anser vi vara mycket viktigt för att en samverkan skall ske mellan hemmen och skolan. Dessa två aktörer är båda betydelsefulla i elevers liv och framgång i skolan. I *Lpo94*, läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, står det just om att ”arbetet måste därför ske i samarbete med hemmen”<sup>1</sup>. Vi kan ändå inte låta bli att ställa oss frågan, vad för funktion fyller egentligen dessa möten? Behövs de och var står det skrivet någonstans att dessa möten måste existera?

## 2 Bakgrund

### 2.1 Personliga utgångspunkter

Vi ser vårt uppsatsämne som dels mycket intressant. Dels ett ämne som vi själva kommer att ha nytta av i vår kommande profession. Är det något vi har fått lära oss på vår dryga tre års utbildning till lärare och pedagoger är det att i allt ställa oss frågan varför: denna centrala didaktiska fråga. Varför har vi föräldramöten? Är det för att det står i Skollagen, *Lpo94* eller i något annat nationellt dokument. Är det för att vi vill ha ett möte med föräldrar och/eller vårdnadshavare, utan styrning uppifrån, eller är det i så fall tid som tas på bekostnad av något annat från arbetstiden. Ja funderingarna kring detta ämne är många. Vi vill även här i början av vårt examensarbete påpeka att vi inte är negativt inställda till föräldramötet som en av flera samverkansformer mellan hem och skola. Vi anser dock att det är av vikt att kritiskt kunna betrakta fenomen inom den verksamhet som vi själva är på väg in i.

### 2.2 Aktuellt problemområde

Vi misstänker att det traditionella föräldramötet existerar på grund av sin långa och starka tradition eftersom ordet föräldramöte varken nämns i skollag eller styrdokument. Vi undrar därför vem det är som bestämmer att vi ska ha föräldramöte. Vidare funderar vi över om verksamma pedagogers uppfattningar kring föräldramötet stämmer överens med vad som faktiskt är reglerat i styrdokumentet.

Birgitta Kerstis, leg. sjuksköterska med magister i vårdvetenskap, forskning pekar på att många föräldrar beskriver de traditionella föräldramötena som otillfredsställande. Många föräldramöten består av information som istället kan förmedlas via papper eller e-post.

---

<sup>1</sup> *Lpo 94*, s 5

Om detta är en indikation på föräldrars uppfattning av föräldramötets roll och syfte undrar vi vad verksamma pedagoger har för uppfattning.

Varför heter det egentligen föräldramöte och inte vårdnadshavarmöte? Kan inte det vara diskriminerande för de vårdnadshavare som inte är föräldrar i ordets bemärkelse. Visst är det så att det inte bara är föräldrar som är kallade till föräldramöten. Du kan vara vårdnadshavare men inte förälder. Eller varför inte kalla det för förklaringsmöte eller informationssammankomst. Det som vi, som skribenter till denna uppsats, blir allra mest blir bekymrade över är om vi har dessa möten för att det alltid har varit så utan att kritiskt ställa oss frågan varför. Kan det vara så att det är kulturellt betingat. I våra första granskningar inom ämnet insåg vi att, en först till synes, ganska enkel och vardaglig företeelse, som föräldramötet, kan bli både stor och komplex. Ser vi på föräldramötet som en kulturell företeelse innebär det att vi bör, som i detta fall, se på vår egen kultur med ett utifrånperspektiv. Detsamma gäller hur vi använder ord och vilka laddningar som ligger inbakade i dessa ord, till exempel föräldrar och vårdnadshavare. Analyser av användning samt spänningar i ord kan resultera i subjektiva bedömningar av människors uppfattningar och tolkningar kring innebörder. Vi inser att föräldramötet som problemområde kan ses ur många olika vinklar och vi är medvetna om komplexiteten. På grund av ramarna för vårt examensarbete väljer vi att fokusera på en punkt nämligen verksamma pedagogers uppfattningar kring föräldramötet.

Vidare skriver vi om en jämförelse, en kanske långväga sådan, men ändå talande. Det är historien om en kvinna som skulle koka julsinka. Hon fick frågan av en vän varför hon skar av en bit av vardera ändan av skinkan. Varvid hon svarar, - det har jag inte funderat över, men det är för att man skall göra på detta vis. Den goda vännen frågade om det hade med smaken att göra. Det visste hon inte. Hon beslutade sig för att fråga sin mormor, som också alltid hade tillagat julsinkan på detta vis. Svaret hon fick var att mormodern hade en speciell gryta som användes till detta ändamål. Grytan var inte tillräckligt stor. För att få plats med skinka skars alltså ändarna av. Idag hade följaktligen inte kapandet av skinka något syfte eftersom kvinnan hade en bra mycket större gryta. Med denna liknelse menar vi att vi inte kan ha ett föräldramöte för sakens skull och av den orsaken att vi alltid har haft det. Det måste fylla något meningsfullt syfte och passa in i dagens skola som ingår i vårt moderna samhälle. Vi måste stå för det vi gör samt kunna svara på den didaktiska frågan varför.

I inledningen av vårt empiriska sökande efter var det står om föräldramötets vara eller inte vara och på vilket sätt och form detta forum i så fall bör gestalta sig, kontaktade vi en rektor till en mellanstor låg och mellanstadieskola. Vi frågade henne via e-post vilka regler/riktlinjer det fanns kring föräldramötet samt i vilka dokument vi kunde finna dessa. Svaret löd:

Det finns inge sådana dokument utan varje skola lägger upp föräldramöten efter behov och utifrån nationella och kommunala uppdrag (Lpo-94 m.m). Syftet styrs av behov och klassläraren tillsammans med föräldrar och i vissa fall har man något som rektor anser behöver tas upp på mötet. Föräldramötet är en arena för information och samtal<sup>2</sup>.

---

<sup>2</sup> Citat från kontakt via e-post med anonym rektor.

Vi ställde oss frågan, vilka nationella och kommunala uppdrag syftade hon på. E-postkontakten skapade fler frågor än svar. Frågor t.ex. om föräldramötet enbart har som syfte att informera föräldrar om vad som pågår i skolans verksamhet samt att träffa pedagogen ansikte mot ansikte. I styrdokumentet för skolan står det skrivet att läraren skall utföra individuella utvecklingsplaner, IUP. Där träffar man pedagogen rent fysiskt. När det gäller att få ut information anser vi att det kanske finns lämpligare, mer tidsanpassad media. Om föräldramötet har intentionen i att vara ett forum för klassens föräldrar att träffas, bör då pedagogen vara med?

### **3 Syfte**

På grund av indikationer att föräldramötet är en samverkansform som eventuellt endast existerar på grund av sin långa och starka tradition så blir det intressant att undersöka hur verksamma pedagoger ser på föräldramötet. Vi vill härmed undersöka verksamma pedagogers uppfattningar kring föräldramötet.

#### **3.1 Studiens övergripande syfte**

Huvudsyftet med vårt examensarbete är att undersöka hur ser verksamma pedagoger på föräldramötet. Vi har valt att fokusera på pedagoger som är klassansvariga inom förskoleklassen till och med årskurs 6.

#### **3.2 Frågeställningar**

För att få svar på vårt huvudsyfte utgår vi ifrån följande teman med tillhörande frågeställningar.

- Föräldramötets utformning  
Hur går verksamma pedagoger tillväga vid föräldramötet?
- Föräldramötets ändamål  
Anser verksamma pedagoger att företeelsen föräldramöte fyller en funktion?
- Ramar och styrning  
Vilka ramar anser verksamma pedagoger att det finns kring föräldramötet?  
Vilka direktiv anser verksamma pedagoger att de får kring föräldramötet?
- Utbildning och stöttning  
Vilken utbildning anser verksamma pedagoger att de får/fått kring föräldramötets syfte och roll?

### **4 Teoretisk anknytning och tidigare forskning**

Under denna rubrik presenterar vi ett urval av artiklar och relevant litteratur för uppsatsens syfte med dess frågeställningar. Det var inte det lättaste att finna aktuell



litteratur inom vårt valda forskningsområde. Vi har dock i litteraturen försökt att finna svar på vår forskningsfråga, det vill säga hur verksamma pedagoger ser på föräldramötet.

Enbart litteratur anser vi är otillräckligt för att täcka uppsatsens informationsbehov. Litteraturen bör därför kompletteras med primärdata. Primärdata i studien utgöres av frågeenkäter till verksamma pedagoger distribuerade via e-post. Eftersom föräldramötet som företeelse är svår att finna i litteraturen nedan, vill vi förtydliga att vi uppfattar föräldramötet som en del i föräldrassamverkan mellan hem och skola.

#### 4.1 Begreppsdefinition

Vi vill till en början försöka oss på att ge en definition av och kring begreppet föräldramöte, eftersom begreppet är centralt i vår empiriska undersökning. Av den orsaken att det inte är redogjort i grundskolans styrdokument, *Lpo 94*, vad fenomenet innebär, medför hela vår studie ett försök till förklaring av fenomenet föräldramöte. Vi har även valt att försöka etymologisera, ”undersöka och ange ords härledning och ursprung”<sup>3</sup>, för att återge ordet föräldramöte. Vårt försök till förtydligande är av vikt för förståelsen av innehållet i vår studie.

Enligt *Nationalencyklopedin* från 2008 betyder ordet föräldramöte sammankomst av föräldrar och lärare där frågor rörande barnens undervisning och fostran diskuteras. Vad som är anmärkningsvärt är att i *Nationalencyklopedin* från 1992 finns varken ordet föräldrar eller föräldramöte med.

Med hjälp av etymologen Fil.dr Birgitta Ernby's ordförklaringar i *Nordstedts etymologiska ordbok* har vi kommit fram till följande. Förälder betyder far eller mor till ett barn. Ursprunget från fornsvenskans föräldrar och förfäder som betyder de äldre. Äldre betyder någon eller något som har högre ålder än någon eller något annat. Äldre har ursprung från allmänt germanskt ord och vi kan finna likheter i engelskans elder och older samt tyskans älter. Möte är uttryck för sammanträffande och sammankomst. Ordet möte härstammar ifrån mot, som anger plats för möte eller vägkorsning. Möta betyder att komma samman<sup>4</sup>. Genom denna lilla etymologiska resa blir det sammansatta ordet föräldramöte belyst. Vill vi påvisa att de olika betydelseerna i ordet föräldramöte har en lång tradition och detta medför att vi genast gör oss en egen föreställning av ordets innebörd.

För att inte skapa förvirring kring föräldramötet som begrepp, efter detta försök till definition, vill vi förtydliga vad vi skribenter syftar på med ordet föräldramöte. Med **föräldramöte** avser vi den samverkansform mellan skola och vårdnadshavare som har lång och stark tradition och oftast sker klassvis utan elevernas närvaro. Alltså inte det enskilda mötet lärare och föräldrar emellan som t.ex. utvecklingssamtal, spontan kontakt i korridoren och dylikt.

---

<sup>3</sup> Malmström m.fl, 1991, s 128

<sup>4</sup> Ernby Birgitta, 2008

## 4.2 Historik

### 4.2.1 Föräldramötets historia

Lisbeth Flising, universitetslärare som forskat om föräldrars relation till förskolan, skolan och skolbarnomsorg, Gunilla Fredriksson, lärarutbildare som har forskat om förskolan och samverkansfrågor, samt Kjell Lund, lärare, har tillsammans skrivit boken *Föräldrakontakt – en bok om att skapa, behålla och utveckla ett gott föräldrasamarbete*.

I boken beskriver de många aspekter kring föräldrasamverkan och tar även upp kontakterna mellan hem och skola ur ett historiskt perspektiv. Där får vi kunskap om att ”redan för hundra år sedan ansåg skolan att ett sätt på vilken man kunde påverka föräldrarna var föräldramöte. Genom att med jämna mellanrum träffa föräldrarna kunde lärarna få föräldrarna att acceptera deras metoder”<sup>5</sup>. Historiskt sett har det varit svårt att uppnå kontakt mellan hem och skola. Det åskådliggör en undersökning som gjordes 1942 där det visade sig att 72 procent av föräldrarna ”inte hade någon kontakt med skolan./ . ./Barnen gick sina sex eller sju år i skolan, fick sina betyg, och bara när det uppkom allvarliga problem kontaktade hemmet och skolan varandra”<sup>6</sup>.

RHS, Riksförbundet Hem och Skola, är en religiöst och partipolitiskt obunden organisation som arbetar för vårdnadshavare till barn i förskola, grundskola och gymnasium. Organisationen har en lång historia med start 1891. Att organisationen anser sig vara en remissinstans till regeringen kan man utläsa på hemsidan. Det är dock svårt att få ett grepp om deras inflytande och det går inte att utläsa hur många medlemmar de har. Enligt ett pressmeddelande utlagt på RHS hemsida får vi information om vad föreningen anser om skolans kulturarv.

Skolan har på kort tid genomgått en rad förändringar både vad gäller organisation och innehåll. Samhället har i många stycken sprungit ifrån både skolan och lärarutbildningen. Skolan lever med ett arv som i vissa fall sträcker sig så långt tillbaka som till medeltiden. Detta arv visar sig i ämnesindelningen, i skolårets indelning, i undervisningsmetodik och i hierarki och arkitektur. Riksförbundet Hem och Skola anser att skolan måste skärskåda sitt arv och hur det präglar skolans vardag och verklighet – på gott och ont. Skolan måste vara beredd att förändras för att kunna bli en institution som harmoniserar med dagens samhälle. Skolans ledning och personal bör i samarbete med föräldrarna hitta vägar – lokalt och i större sammanhang – för att modernisera skolan<sup>7</sup>.

### 4.2.2 Föräldrainflytande i skolan ur en politik historisk synvinkel.

Det kan tyckas underligt att eleverna, den största gruppen med skolan som arbetsplats, inte givits, ett större medinflytande ett så kallat brukarinflytande genom föräldrarna. Med brukarinflytande menas ” inflytande över verksamhet för dem som utnyttjar eller brukar kommunens eller landstingets tjänster, t.ex. skolbarnsföräldrar”<sup>8</sup>. Enligt Nationalencyklopedin pågår det försöksverksamhet med ”brukarinflytande inom skolan,

---

<sup>5</sup> Flising m.fl, 1996, s 54-55

<sup>6</sup> Flising m.fl, 1996, s 56-57

<sup>7</sup> Riksförbundet Hem och Skola

<sup>8</sup> Nationalencyklopedin brukarinflytande

t.ex. lokala styrelser med föräldramajoritet på grundskolan och styrelser med elevmajoritet på gymnasietadiet”<sup>9</sup>.

Anders Lindblom beskriver i sin doktorsavhandling, i statsvetenskap vid Uppsala universitet 1995, föräldrainflytande i svensk, dansk och norsk grundskola. Enligt Lindblom är det stor skillnad på föräldrainflytandet i skolan, i Sverige och Danmark trots att vi har liknande uppbyggda välfärdsprogram. Skillnaderna mellan föräldrars syn på sina möjligheter till inflytande i barnens skola i Sverige och Danmark var stora. Det beskrivs i avhandlingen att de ”danska föräldrarna ansåg sina möjligheter att påverka barnens skola vara tämligen goda”<sup>10</sup>. 70 % av de danska föräldrarna ansåg att deras möjligheter att påverka barnens skola var god eller mycket god medan endast 4 % av de svenska föräldrarna ansåg detsamma. Det finns olika ”sätt att organisera välfärdsstaten på, dessa har betydelse för medborgarnas uppfattning om sina möjligheter att påverka sin egen situation i rollen som brukare”<sup>11</sup>. Enligt Lindblom skiljer sig inte samtal mellan föräldrar och lärare/rektorer på individ- eller klassnivå något nämnvärt åt mellan länderna, men det finns en institutionell skillnad. I Danmark finns det föräldrarepresentanter med klar majoritet i skolans ledningsorgan, skolbestyrelsen, som fattar principbeslut om den enskilda skolans verksamhet. 1995 fanns det inte någon motsvarighet till detta beslutsorgan i Sverige. Det är troligt att denna skillnad har direkt betydelse för föräldrarnas förmåga att påverka. Den danska modellen har även bidragit till att skapa en tradition av informellt föräldrainflytande i skolan som vi saknar i Sverige<sup>12</sup>. Enligt Lindblom, ansågs föräldrasamverkan i såväl 1962 års som 1969 års läroplan i första hand som en fråga om information och bara en mycket liten del en fråga om medinflytande. ”De politiska förslagen om relationen skola-hem har framför allt kretsat kring att informera föräldrar om hur skolan fungerar, snarare än om att ge dem möjligheten att påverka verksamheten”<sup>13</sup>. Det var först på 70-talet som föräldrainflytande inom skolväsendet på allvar kom upp på den politiska dagordningen<sup>14</sup>. Under 70-talet genomfördes också i Sverige ett otal utredningar av brukarinflytande i skolan, vilka dock aldrig resulterade i något konkret förslag på riksdagens bord”<sup>15</sup>. Lindblom vill inte hävda att det har legat i arbetsrörelsens intresse att motverka föräldrainflytande, men anar en viss rädsla att ”brukarinflytande skulle gynna de välutbildade på bekostnad av arbetarna”<sup>16</sup>. Arbetet med ökat elevinflytande har snarare syftat till att fostra till demokrati än att ge brukarna, eleverna och dess föräldrar, ökat inflytande. Det har varit viktigt för arbetarrörelsen att skolans styrning skulle ”garantera en nationell likvärdig utbildningsnivå – i praktiken ett likadant skolväsende överallt”<sup>17</sup>. Här finns motsättningar med tanke på svårigheten att få nationellt likvärdig utbildning samtidigt som beslutsprocessen blir lokal. Dock bör man vara medveten om att motsättningarna till olika slags skolnämnder har mindre med partipolitisk hemhörighet att göra enligt Lindblom.

---

<sup>9</sup>Nationalencyklopedin brukarinflytande

<sup>10</sup> Lindblom, 1995, s 13

<sup>11</sup> Lindblom, 1995, s 15

<sup>12</sup> Lindblom, 1995, s 15

<sup>13</sup> Lindblom, 1995, s 131

<sup>14</sup> Lindblom, 1995, s 160

<sup>15</sup> Lindblom, 1995, s 206

<sup>16</sup> Lindblom, 1995, s 161

<sup>17</sup> Lindblom, 1995, s 161

Att eleverna som är skolans största brukare inte har fått större inflytande över sin arbetsplats, genom arbetsrätten, är dock anmärkningsvärt.

Det finns en inneboende tröghet i politiska institutioner. Hur brukarinflytandet inom skolan kommer utvecklas är svårt att förutspå. "Föräldrars kompetens att agera måste byggas upp, rutiner skapas och lärarkårens misstro brytas ned"<sup>18</sup>. Det är också viktigt att vara medveten om att processer av detta slag tar tid.

### 4.3 Styrdokument

#### 4.3.1 Kommunal nivå, *Pärmen*

Eftersom vår undersökning rör pedagoger som är verksamma i Öckerö kommun, har vi studerat de kommunala styrdokumenterna denna kommun. I Öckerö kommuns skolplan 2007-2010 samt kommunstyrelsens uppdrag till barn och utbildningsnämnden finns inte föräldramöte eller föräldrasamverkan nämnt. Ett verktyg till hjälp för samtal och dokumentation i skolverksamheten inom Öckerö kommun, har fått namnet *Pärmen*. *Pärmen* ingår som ett av flera hjälpmedel och handledningsdokument för att skolverksamheten ska fungera bra och likvärdigt i de olika skolenheterna i kommunen. *Pärmen* är ett verktyg för att bland annat beskriva den genomsamma samtalsmodell som skolverksamheten inom kommunen avser att använda. Det är ett levande dokument som regelbundet skall "utvärderas och förändras för att följa verksamhetens förändringar"<sup>19</sup>. Under flik 2 som handlar om kvalitetsarbete finns den gemensamma samtalsmodellen. Här benämns föräldramötet som en samtalsarena på grupp-nivå. Detta är den enda information vi har kunnat hitta om föräldramötet i de kommunala styrdokumenterna i Öckerö kommun.

#### 4.3.2 Nationell nivå, *Skollagen*

Lagar är regler som alla i ett land måste följa. Den 7 november 2006 gav statsrådet Jan Björklund en projektgrupp, Skollagsberedningen (U 2006:E) ett uppdrag att ta fram förslag till en ny skollag<sup>20</sup>. I juni 2009 var uppdraget genomfört och redovisades för statsrådet Jan Björklund, en uppdaterad skollag. Ordet föräldramöte står inte nämnt i den uppdaterade skollagen. Däremot står samarbete med hemmen nämnt på fyra ställen i skollagen. I skollagen första kapitlet 1§ under rubriken *Inledande bestämmelser*, står det bland annat formulerat att utbildningen syftar till att "i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare"<sup>21</sup>. I andra kapitlet *Huvudmän och ansvarsfördelning* 8§ står det skrivet att rektorn skall ansvara för "formerna för samarbete med hemmen samt kompetensutveckling av personalen"<sup>22</sup>. Med formerna för samarbete med hemmen tolkar vi det som att föräldramötet ingår.

---

<sup>18</sup> Lindblom, 1995, s 204

<sup>19</sup> Öckerö kommun Barn och utbildningsnämnden, *Pärmen*

<sup>20</sup> *Skollagen*

<sup>21</sup> *Skollagen*, s 25

<sup>22</sup> *Skollagen*, s 771

### 4.3.3 Nationell nivå, *Lpo94* och *Lgr 69*

Vi gör en jämförelse mellan vår nuvarande Läroplan, *Lpo94* och Läroplanen från 1969, *Lgr 69*. Varför vi just valt ut *Lgr69* av flera äldre läroplaner är för att vi anser att den är tydlig kring föräldramötets syfte och roll.

#### ***Lpo 94***

I *Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo94*, står det noterat om vikten av ett samarbete med hemmen, för att det skall vara ett stöd till familjerna och deras ansvar. Under mål och riktlinjer står det att ”läraren skall samarbeta med hemmen i elevernas fostran och därvid klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för samarbete”<sup>23</sup>. Skolan har även en skyldighet att ”klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har”<sup>24</sup>. Läroplanen menar att får inte vårdnadshavare information om skolans mål, arbetsformer och innehåll, kan denne inte heller påverka verksamheten. Arbetet i skolan bör inte bara ske i samarbete med hemmen, det ”måste ske i samarbete med hemmen”<sup>25</sup>. Med andra ord, skall skolan och vårdnadshavarna arbeta tillsammans för att förbättra skolans mening och aktivitet. Inte heller i *Lpo94* finns föräldramötet som företeelse nämnt.

Även här står det skrivet att det är rektors ansvar att ”formerna för samarbetet mellan skolan och hemmen utvecklas och att föräldrarna får den information om skolans mål och sätt att arbeta.”<sup>26</sup>. Det står tydligt skrivet i *Lpo 94*, att samarbetet med hemmen måste ske/skall ske och att det är respektive rektors ansvar att bestämma formerna, hur det skall ske.

#### ***Lgr 69***

I *Läroplan för grundskolan 69, Lgr69*, är föräldramötet som företeelse nämnt, inte enbart som det står skrivet i *Lpo94*, som samarbete med hemmen. *Lgr69* beskriver tydligt i sina riktlinjer om hur föräldramöten kan gå till. Den första kontakten mellan skolan och hemmen skall läraren ta initiativ till, det är dennes ansvar. Det är också lärarens ansvar att lära känna barnens hemmiljö. Det står formulerat att det skall vara en ”direktkontakt”<sup>27</sup> med föräldrarna. Direktkontakt står skrivet i kursiverad stil anser att det därmed ses som viktigt. I *Lgr69* skiljer man på föräldramöten, klassmöten och åhörardagar. Dessa tre tillfällen har som sitt främsta syfte att stå för den direkta kontakten mellan lärare och föräldrar till barnen i klassen. Klassmöte är ett möte till vilket föräldrar kan kalla. Om föräldrarna inte fattar ett sådant beslut att ta initiativ till ett klassmöte, kan klassföreståndaren göra det. Arrangemangen omkring bör föräldrarna stå för. Dagordningen kan innehålla aktuella allmänna frågor som till exempel fickpengar, sömn, rökning etc. och även frågor om tillval av ämnen, användningen av olika läromedel, arrangemangen kring en julfest eller skolresa. Vid så kallade åhörardagar kan viss information kring det vardagliga arbetet i klassen ges. Det här är dagar då klassläraren

---

<sup>23</sup> *Lpo94*, s 9

<sup>24</sup> *Lpo94*, s 5

<sup>25</sup> *Lpo94*, s 5

<sup>26</sup> *Lpo94*, s 17

<sup>27</sup> *Lgr 69*, s 20

kallar föräldrar till klassen, antingen samtliga klassens föräldrar, eller föräldrar i mindre grupper.

Ett av medlen att uppehålla fortlöpande kontakter och överenskomma om fördelning av ansvar och arbete mellan skolan och hemmet är *allmänna föräldramöten*, arrangerade av skolan, föräldraföreningen eller av båda gemensamt<sup>28</sup>.

Vid dessa allmänna föräldramöten kan förekomma diskussioner om pedagogiska problem eller föredrag om ett aktuellt ämne. Det kan även förekomma information om skolans organisation, med andra ord inga personliga frågor som klagomål mot någon ur personalgruppen eller dylikt. Klagomålen skall tas direkt med rektor. Det är av stor betydelse om en lärare vid ett föräldramöte ”ger sin syn på arbetet i skolan och på sin egen undervisning”<sup>29</sup>. Detta resulterar i att föräldrar får insyn i skolans verksamhet och kan därför förstå vilka krav som ställs på eleverna och på så vis kunna hjälpa sina barn i hemmet. I *Lgr69* står även att på dessa möten passar uppträdanden av elever eller kanske uppvisande av tecknings- eller slöjdställning.

En föräldraförening, bestående av föräldrarepresentanter, har en viktig uppgift. Genom denna förening ökar samarbetet med skolan. Denna förening kan hjälpa till med att distribuera olika informationslistor, hjälpa till med att inhämta inventarier och material till klassen. Material som inte ryms i skolans budget och som inte hade införskaffats annars. Även att organisera fritidssysselsättningar för eleverna, hjälpa till med att ansöka om resestipendier åt dem som inte själva har råd att bekosta en skolresa etc. är arbetsuppgifter tillhörande föräldraföreningen. Rektorn och läraren bör ”känna sig oförhindrade att be föräldraföreningen och dess funktionärer att ta på sig nya uppgifter”<sup>30</sup>.

Sammanfattningsvis står det ingenting i *Lpo94* om hur föräldramötet bör gå till, eller vilka som bör vara inräknade. I den äldre läroplanen, *Lgr 69*, står det däremot tydligt beskrivet kring hur ett föräldramöte bör gå till och vilka som skall vara inräknade. Föräldrarna har en tydlig roll kring samarbetet mellan hem och skola. En rektors roll står mindre beskrivet i den äldre versionen men desto mer i *Lpo94*.

## 4.4 föräldrasamverkan

### 4.4.1 Styrkan i samverkan

Karin Åberg, skolkurator, skriver i sin bok: *Bland stjärnor och syndabockar Om hur man skapar ett gott samarbetsklimat i klassrummet*, om just styrkan i att samarbeta. Åberg skriver om den viktiga resurs vi har inom oss, både föräldrar och lärare. Kraften som finns i viljan till en förändring vid problem, kraften i stödet mellan läraren och en förälder. ”Det finns så mycket resurser hos oss alla som kan framkallas om någon tror på vår förmåga och ser våra möjligheter”<sup>31</sup>. Genom att förvänta sig något bra av föräldrarna,

---

<sup>28</sup> *Lgr 69*, s 22

<sup>29</sup> *Lgr 69*, s 22

<sup>30</sup> *Lgr 69*, s 23

<sup>31</sup> Åberg, 1994, s 49

finns det en styrka i deras stöd. Till exempel kan föräldrar engageras i klassrummet om det behövs för en tid, genom att schemalägga deras vistelse. Man vinner stora fördelar om eleverna känner att de vuxna runt omkring dem samarbetar istället för att hitta eventuella syndabockar.

#### 4.4.2 Var placeras föräldramötet

Speciallärare, leg. psykoterapeut samt forskare Birgitta Kimber tar upp föräldramötet som ett forum för föräldrasamverkan i sin bok *Meningsfulla föräldramöten – SET tillsammans med föräldrar och elever*. Kimber anser att det är av vikt att fundera på var man ska förlägga sina föräldramöten. Hon anser att det är förnuftigt att träffa föräldrarna någon annanstans än i klassrummet. Eftersom det finns en risk i att föräldrarna känner sig som elever om de får sitta i sina respektive barns bänkar. Detta kan skapa en känsla av underläge. Om man ser på föräldrarna som en resurs och samarbetspartner och vill att de ska känna sig som kapabla vuxna, finns det en poäng i att förlägga föräldramötena i ett konferensrum eller dylikt<sup>32</sup>. Flising m.fl. tar upp vikten av att vara medveten om att skolan kan väcka olika känslor för olika personer. ”Den som hade det svårt i skolan, som det gick dåligt för eller som hade ett mindre gott förhållande med sin lärare kan känna sig förpassad till en ”elevsituation” i klassrummet och kan då få svårt att fungera som en vuxen i relation till läraren”<sup>33</sup>. Dessa författare anser också att det är betydelsefullt att hitta alternativa lokaler till klassrummen för att hålla föräldramöten i.

#### 4.4.3 Föräldramötets hur

Läraren står i många sammanhang ofta ensam ansikte mot ansikte med en relativt stor grupp föräldrar och har då ofta ”fjärilar i magen”. Hur ser föräldrarna på mig som lärare? Är de kritiska eller är de nöjda med mitt arbete i klassen? Kommer några få kritiska föräldrar att ta över mötet och omöjliggöra min egen planering? Frågor som dessa virvlar många gånger runt i huvudet på en lärare som håller på att förbereda ett föräldramöte<sup>34</sup>.

Det är viktigt att skapa en dialog med föräldrarna om vad de vill att föräldramöten ska innehålla. Kimber beskriver värdet av att ta upp frågor som föräldrarna tycker är viktiga på föräldramötet, för att skapa en bra grund för delaktighet. Ett sätt enligt Kimber är att låta föräldrarna diskutera i tvärgrupper en stund och sedan låta dem redovisa vad de kommit fram till i helgrupp. Enligt Flising m.fl. är ”det vanliga föräldramötet en komplicerad tillställning som kräver mycket av både den ansvarige läraren och de deltagande föräldrarna”<sup>35</sup>. Tyvärr beskriver även författarna att ”många lärare anser att föräldrarna lämnar över allt ansvar för barnen till skolan”<sup>36</sup> och att man fortfarande har ”föräldramöten som huvudsakligen handlar om att läraren informerar (och övertygar) föräldrarna om skolans verksamhet”<sup>37</sup>.

---

<sup>32</sup> Kimber, 2009, s 8

<sup>33</sup> Flising m.fl, 1996, s 130

<sup>34</sup> Flising m.fl, 1996, s 113-114

<sup>35</sup> Flising m.fl, 1996, s 120

<sup>36</sup> Flising m.fl, 1996, s 61

<sup>37</sup> Flising m.fl, 1996, s 61

För att en dialog mellan skola och hem ska uppstå är det viktigt att föräldrar får ta del av skolans målsättning. Vad lär ni ut på skolan? Varför lär ni ut detta? På vilket sätt lärs det ut/in? Detta är frågor som varje förälder bör kunna få svar på enligt Flising m.fl.<sup>38</sup>. Det är viktigt att föräldrarna får tillgång till denna information så att de vidare kan utöva inflytande på verksamheten. Det är svårt att ha åsikter om något man inte känner till. I *Lpo94* står det dessutom noterat att skolan ska vara ”tydlig i frågan om mål, innehåll och arbetsformer” och att detta är en ”förutsättning för elever och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan”<sup>39</sup>.

#### 4.4.4 Lärarnas utbildning kring föräldramöte

Enligt Flising m.fl. ligger föräldrasamverkansfrågorna i lärarnas utbildning inom ämnena pedagogik och metodik/praktik. I de utvecklingsplaner som finns för lärarutbildningen betonas vikten av samverkan mellan hemmen men p.g.a. utbildningens snäva tidsramar, ryms inte den självklara undervisningen om samverkan mellan hem och skola. ”Naturligtvis kommer detta att påverka den enskilde lärarens kompetens inom området och på så sätt också indirekt hans eller hennes intresse för att utveckla det”<sup>40</sup>.

Vi frågade Carina Olsson, kursansvarig för *LAU 310* vid Göteborgs universitet som behandlar samspelsperspektiv, om det ingår utbildning i ämnet föräldramötets syfte och roll. Varav hon svarade:

När det gäller kommunikation med föräldrar finns i LAU310 föreläsningar och litteratur som handlar om yrkesspråk, yrkesetik, olika slags överväganden och perspektiv kring möten med föräldrar, utvecklingssamtal, IUP, åtgärdsprogram samt bedömning och betygsättning. Tanken är sedan att man i seminariegruppen lyfter det som är relevant för just det verksamhetsområde som studentgruppen är inriktad mot, detta eftersom föräldramöten/föräldrasamverkan ser olika ut och har olika funktion t.ex. beroende på vilken åldersgrupp det handlar om. Där har vi då föreslagit att man tar in artiklar från exempelvis stödmaterialet “Vi lämnar till skolan det käraste vi har... Om samarbete med föräldrar – en relation som utmanar.” (Myndigheten för skolutveckling, 2008). I skollag, läroplan förordningar och föreskrifter styrdokument finner du ramarna för arbetet. Hur arbetet med föräldramötet ser ut rent konkret är något som studenterna uppmuntras att observera och söka information om ute på sina VFU-skolor och sedan diskutera tillsammans efter VFU:n<sup>41</sup>

#### 4.4.5 Mötet mellan hem och skola

Inga Andersson, leg. psykolog och fil. dr i pedagogik, har skrivit en bok om föräldrarna och skolan *LYSSNA PÅ FÖRÄLDRARNA. Om mötet mellan hem och skola*. Det är den tredje boken i serien *Barn som behöver*, boken är främst skrivet ur ett föräldraperspektiv. En stor del av materialet har hon hämtat från berättelser från föräldrar, samt tagit del av forskning på området. Hon har utgått från att föräldrar är experter på sina barn. Andersson skriver om sitt positiva synsätt där fokus sätts på möjligheterna istället för på

---

<sup>38</sup>Flising m.fl, 1996, s 143

<sup>39</sup>*Lpo94*, s 15

<sup>40</sup>Flising m.fl, 1996, s 114

<sup>41</sup> Citat från kontakt via e-post med kursansvarig för *LAU 310* Göteborgs universitet.



eventuella begränsningar. Andersson ser föräldrarna som en resurs, en många gånger bortglömd sådan<sup>42</sup>. För att lyckas i sin lärarroll menar hon att ett gott föräldrasamarbete är en förutsättning. Även i våra styrdokument står det om föräldrarna som en värdefull resurs. Föräldrarna behövs både när det fungerar bra, men framför allt när det fungerar mindre bra.

I bokens kapitel *Föräldrar och lärare som samarbetspartners*, beskrivs samarbetet mellan dessa parter. Samarbetet fungerar bra så länge barnen inte har några problem. När det uppstår problem har lärare en tendens att ge psykologiska förklaringar, de ger med andra ord skulden till barnet och föräldrarna. Föräldrarna i sin tur ger mer pedagogiska förklaringar och ger skulden till miljön i skolan och läraren. Andersson har gjort intervjuer med lärare tidigare genom åren, där framkom tydligt lärarnas osäkerhet inför samarbetet med föräldrarna. Speciellt till föräldrar från andra kulturer, föräldrar till komplicerade barn, negativa föräldrar, föräldrar som vet etc. Andersson skriver att det är lärarnas uppgift att samarbeta med föräldrarna. Lärarna bör få hjälp med hur man skapar möten med ömsesidig respekt. Föräldrar och lärare har annorlunda funktioner i relation till barnen, de bör likväl ha lika värde. Vid problem, skriver Andersson, har skolan företräde. Många gånger upplever föräldrarna att de själva blir behandlade som elever och inte blir tagna som en likvärdig vuxen person. En orsak till konflikter kan vara att man inte ser varandras olika verkligheter med allt som det innebär.

”Förutsättningarna för samarbetet mellan hem och skola handlar om tid, plats och lärarnas attityder till föräldrarnas kompetens. En förutsättning är att både föräldrar och lärare avsätter tid till möten. Lärarnas ökade arbetsuppgifter gör att tiden till föräldrakontakterna blir svår att finna, stressade föräldrar gör det inte lättare”<sup>43</sup>.

## 4.5 Forskning i ämnet

Birgitta Kerstis, leg. sjuksköterska med vidareutbildning i barn och ungdom samt magister i vårdvetenskap, har forskat på uppdrag från Statens Folkhälsoinstitut. Kerstis har i sin forskning om *Skolbarnsföräldrars behov av stöd i föräldraskapet* påvisat att föräldrar vill ha mer dialog vid föräldramötet. ”De önskar istället för traditionella informationsmöten ett tillfälle att utbyta erfarenheter med andra föräldrar och gärna intressanta föreläsare”<sup>44</sup>. Syftet med den undersökningen var att beskriva vilket behov av stöd föräldrar till skolbarn i låg och mellanstadiet har. Datainsamlingen utgjordes av intervjuer av 23 föräldrar ur olika samhällsgrupper. Birgitta Kerstis har forskat vidare inom närliggande område. I hennes rapport *Lärarens samspel med skolbarnens föräldrar* framkommer det att, lärarnas utbildning om föräldramötet och stöttning från skolläda angående föräldramötet var bristande. Enligt slutsatserna i rapporten bör lärarnas utbildning ”**innehålla mer teori och praktisk kunskap om samverkan med föräldrar, exempelvis föräldramötet.** Dessutom bör **skolläda stötta lärarna** mer strukturerat

---

<sup>42</sup> Andersson, 2004, s 25

<sup>43</sup> Andersson, 2004, s 216

<sup>44</sup> Kerstis, 2008, s 296

i frågor som rör **samverkan med föräldrar**<sup>45</sup>. Syftet med undersökningen var att beskriva lärares samspel med skolbarnens föräldrar samt lärarnas uppfattning om föräldramötet som företeelse. Datainsamlingen utgjordes av 22 intervjuer med olika kategorier av pedagoger.

Myndigheten för Skolutveckling har i uppdrag från regeringen skrivit en bok: *Vi lämnar till skolan det käraste vi har... OM SAMARBETE MED FÖRÄLDRAR – en relation som utmanar*. Den är upplagd som en antologi, det vill säga en skrift där flera författare har skrivit var sitt avsnitt. Skriften består av femton artiklar. Bokens syfte är ”att genomföra insatser för att stödja och inspirera utvecklingen av både det vardagliga och det formaliserade inflytandet för föräldrar”<sup>46</sup>.

Lars Erikson, forskare, skriver i sin artikel *Lärares kontakter och samverkan med föräldrar* i ovan nämnda antologi, att det saknas svenska studier kring frågor som rör samverkan mellan föräldrar och lärare. Myndigheten för skolutveckling inledde därför ett samarbete med Örebro universitet som bland annat ledde till en kvantitativ undersökning i form av enkäter. Ovan citerade artikel bygger på två studier av enkäter till sammanlagt 2000 grundskollärare. Hur upplever lärare kontakten med föräldrar? I Eriksons kartläggning ser man att det är beroende av hur länge läraren har arbetat. Har de mer än 10 års arbetslivserfarenhet, upplever de föräldrakontakten ”mindre stressande”<sup>47</sup>. Fyra av fem lärare som arbetat i 3 år eller kortare, anser sig vilja ha en bättre kontakt med en del föräldrar. Var fjärde lärare som är verksam i årskurserna 4-6 anser att kontakten, face-to-face, är stressande i lärararbetet, jämfört med var sjunde lärare i årskurserna 1-3. Författaren antar att detta beror på att gruppen lärare som arbetar med årskurserna 1-3, träffar föräldragruppen oftare, vilket i sin tur leder till att face-to-face kontakter inte upplevs lika stressande och mer vant. ”På frågan om lärarna under läsåret deltagit i eller ansvarat för någon organiserad träff med föräldrar som grupp blev svaret att föräldramötet (klassmötet med föräldrar till elever i en enskild klass) är den vanligaste förekommande aktiviteten”<sup>48</sup>. Ungefär två av tre lärare har föräldramöten två till tre gånger per läsår. Lärarna i årskurserna 1-3 för ihop föräldramötet med någon annan aktivitet. Skolledningens stöd, två av tre känner att de får stöd från ledningen samt samma antal anser även att skolledningen prioriterar föräldrasamarbetet. Studien har gjort skillnad på lärarkategorier och när det gäller lärarna i årskurserna 1-3 är de mer nöjda med skolledningen än de senare årskurserna. Två av tre inbjuder till föräldramöte två till tre gånger per år. Lärarna i årskurserna 1-3 förenar oftast föräldramötet med annan aktivitet, inte bara ett föräldramöte alltså. Läraren ser föräldramötets främsta syfte som att ”informera om skolarbetet och läget i klassen”<sup>49</sup>. I undersökningen kommer det inte fram någonting om några eventuella ramar kring föräldramötet. Egentligen inte heller vad och om det finns någon styrning från högre instans kring föräldramötet som företeelse.

---

<sup>45</sup> Kerstis, 2009, s 6

<sup>46</sup> Myndigheten för skolutveckling, 2008, s 5

<sup>47</sup> Erikson, 2008, s 104

<sup>48</sup> Erikson, 2008, s 110

<sup>49</sup> Erikson, 2008, s 104

Agneta Nilsson, redaktör och projektledare, har skrivit artikeln *Professionellt föräldrasamarbete - vad kan det innebära?* Det är en intervju med psykologen, handledaren och författaren Helle Jensen. Jensen har skrivit ett par böcker, delvis till stöd för skolpersonal att utveckla dialogen mellan hem och skola. Hon skriver om rädslan som många lärare har för mötet med föräldrarna. Jensen säger att varken i Sverige eller i Danmark får lärarna någon egentlig utbildning i samtal eller ”i allt det som rör relation och kommunikation”<sup>50</sup>. I Jensens böcker lyfts även fram att läraren har ansvar för relationens och samarbetets kvalitéer. Läraren har ansvar för att denne besitter en maktposition i förhållande till föräldrarna. Många gånger är lärare inriktade på innehållet. Det gör att de lätt förbiser den viktiga processen, där syftet kan vara att skapa en god relation, menar Jensen. I processen ingår det värderingar som öppenhet och respekt, som man går miste om när man enbart är fokuserad på innehållet. För att utveckla ett samarbete mellan lärare och förälder krävs det enligt Jensen att skolledningen bör skapa en kultur av generositet som gör det möjligt att som lärare berätta om olika problem man kan uppleva i mötet med föräldern. Enligt henne borde det vara en regel snarare än ett undantag att få delta i handledningsgrupper där man får hjälp med sin personliga utveckling. ”Mötet med föräldrar är en känslig balansgång, där monolog, tystnad och fientlighet lätt kan ta över, istället för att öppenhet, dialog, utbyte av erfarenhet och ökad tillit skapas i mötet mellan lärare och föräldrar”<sup>51</sup>.

Agneta Nilsson har även skrivit artikeln *Likheter och olikheter i föräldrasamarbete – sex lärande exempel*, i ovanstående antologi. Hon har jämfört och studerat föräldrasamarbetet på sex skolor. Hon har även skrivit om föräldramötets behov av förnyelse. På dessa sex skolor i undersökningen har man kommit fram till att föräldramöten där man delas in i mindre grupper, har visats sig kunna bryta den monolog som så ofta kan förekomma i dessa sammanhang. Enligt Bengt Björklund, konsult och före detta lärarutbildare, är det en svår konst att hålla föräldramöten. Idag är kraven större än någonsin. Föräldrarna har ont om tid och vill se att den fylls med meningsfullhet. Björklund menar att föräldramötets dagordning bör bestämmas ihop lärare och föräldrar och att mötet skall ha en tydlig struktur. Nabila Alfakir har arbetat med att utveckla föräldramötet. Hon startade ett projekt ”Skapa dialog med föräldrarna”<sup>52</sup>, där hon hjälpte och hjälper till med hur man bättre skapar dialog mellan föräldrar och lärare. Huvudtanken är att dialogen skall påverka elevernas resultat. Nabila Alfakir har främst arbetat med skolor som har en stor andel föräldrar med utländsk bakgrund. Vad som också kommer fram i artikeln är vikten av att lyssna på föräldrarna, man behöver inte ha svar på allt. Det är även att föredra att försöka ha föräldramötet i annan lokal än klassrummet, gärna med möjlighet till cafésittning för att få till den lilla gruppens dialog.

## 5 Teori

---

<sup>50</sup> Nilsson, 2008, s 116

<sup>51</sup> Nilsson, 2008, s 123

<sup>52</sup> Nilsson, 2008, s 85

Vi ser teorin som en karta och som en förklaringsmodell till vår valda litteratur. Den hjälper oss i vår orientering bland litteraturen samt ger en hjälp i vårt analyserande av vårt material.

### 5.1 Bronfenbrenners teori

Bronfenbrenner, Urie, var en rysk-amerikansk psykolog född 1917. Han har främst studerat barns utveckling och utvecklingen i olika kulturer. I sin skrift *The Ecology of Human Developments*, sammanfattar han många års studier av miljöns påverkan på individers utveckling där han utgår från en ekologisk systemteori<sup>53</sup>. ”I denna teori betraktas utvecklingen i relationen till det sociala och kulturella sammanhang i vilket människan ingår och där egenskaper hos både individen och omgivningen samspelar. Bronfenbrenner har visat hur detta samspel kan gå till”<sup>54</sup>.

Inga Andersson, leg psykolog och fil. dr. i pedagogik, skriver i sin bok<sup>55</sup> om Bronfenbrenners utvecklingspsykologiska teori där tre begrepp är grundläggande, det är roller, relationer och aktiviteter<sup>56</sup>.

”Mötet påverkas av vad vi gör tillsammans och av vilken roll vi har i förhållande till den andre, mötet är naturligtvis också beroende av vilken relation vi har till varandra. Förutsättningarna för att det ska bli ett positivt möte är att båda parterna har stimulerande meningsfulla aktiviteter, positiva roller och trygga relationer”<sup>57</sup>.

Enligt denna teori är samspelet mellan individ och miljö väsentlig. ”Ett barn *är* inte, det *blir till* i samspel med andra människor”<sup>58</sup>. Teorin poängterar även vikten av att de som finns runtomkring barnet samarbetar. Det som händer i skolan påverkar barnet i hemmet och det som händer i hemmet påverkar barnet i skolan. ”För barn är det viktigt att det finns stabila förbindelser mellan de olika sociala miljöer som de växer upp i, mellan hemmen och skolan”<sup>59</sup>. Anderssons tolkning av Bronfenbrenners teorin är att det är av mycket stor vikt att hemmen samarbetar. Det som händer i hemmet påverkar barnet i skolan och tvärtom.

### 5.2 Systemteori

Enligt Inga Andersson utgår man i systemteorin från ett interaktionistiskt perspektiv på barns utveckling. Det vill säga att barnet påverkas av den miljö det vistas i samt att miljön blir påverkad av barnet. Viktigt då är hur vi bemöter dem, detta får konsekvenser på barnens beteende. Vi har i vår undersökning även utgått från att detta gäller även vuxna. System kommer från grekiskan och betyder sammanhang. Vi ser det som att skolan är ett sådant system, hemmet är ett annat system. Vad som är av vikt är hur gränserna ser ut och att de är tydliga. Tydliga i den bemärkelsen att man som individ bör förstå vad som

---

<sup>53</sup> Bronfenbrenner, 1979

<sup>54</sup> NE, 1991, band 3, s 336-337

<sup>55</sup> Se litteraturgenomgången

<sup>56</sup> Andersson, 2004, s 42

<sup>57</sup> Andersson, 2004, s 57

<sup>58</sup> Andersson, 2004, s 45

<sup>59</sup> Andersson, 2004, s 45

gäller, reglerna, i de olika systemen. Vidare i ett samarbete respektera gränserna och vad de står för. Enligt ovan författare är Gregory Bateson, socialantropolog, en av förgrundsgestalterna inom systemteorin. Han använder följande begrepp för att beskriva teorin ”Mind is social”<sup>60</sup>. Med denna menar han, enligt Andersson, att man inte kan beskriva en person genom att säga att denne är på ett speciellt sätt, istället att denne betar sig på ett speciellt sätt i olika situationer och i förhållande till olika relationer. Med andra ord kan vi inte förklara det som sker enbart utifrån någons egenskap eller egenskaper i miljön. Utan det bör begripas i ett relations- och samspeleperspektiv. En annan man som, enligt Andersson, har fått stor betydelse inom teorin är Humberto Maturana. Han menar att vi konstruerar vår egen bild av verkligheten och att det finns en inneboende logik bakom alla handlingar. Vi har bara svårt att många gånger förstå denna logik för att vi inte kan sätta oss dess verklighet. Viktigt att tänka på innan vi eventuellt dömer en människa med dess handlingar.

## 6 Metod

I detta avsnitt kommer vi att beskriva val av metod, centrala begrepp, generaliserbarhet, etik, population och urval. Vidare beskriver vi hur vi har gått tillväga, vår analysmetod och de etiska överväganden vi har tagit hänsyn till.

### 6.1 Kvantitativ frågeundersökningsmetod med hjälp av enkäter

Vår studie kring lämplig metod startade med att vi studerade litteratur om hur vi lämpligast genomför forskning i ämnet. Vid tog hjälp av bland annat *Metodpraktikan*, som är en praktisk handbok för den som vill använda och förstå sig på empirisk samhällsforskning. Vi kom fram till att en kvantitativ frågeundersökningsmetod med hjälp av enkäter, var mest lämplig.

I undersökningen har vi valt att fokusera på yrkesgruppen pedagoger. För att precisera ytterligare vill vi fokusera på verksamma klassansvariga pedagoger från förskoleklass upp till och med årskurs sex. Valet av denna grupp gör att vi förhoppningsvis kommer att få svar på vårt valda empiriska problem.

Vi ser vår undersökning som en respondent undersökning där vi är intresserade av vad verksamma pedagoger anser om föräldramötet snarare än att använda svarspersonerna ”som vittnen eller ”sanningssägare” som skall bidra med information om hur verkligheten är beskaffad”<sup>61</sup>. Genom att ställa samma frågor till samtliga respondenter vill vi finna mönster i svaren. Vi vill försöka beskriva och förklara skillnader och likheter i svaren, det vill säga en kvantitativ frågeundersökning med hjälp av enkäter.

*Metodpraktikan* gör skillnad mellan två huvudtyper av respondentundersökningar, samtalsintervjuundersökningar och frågeundersökningar<sup>62</sup>. Den sistnämnda

---

<sup>60</sup> Andersson, 2004, s 45

<sup>61</sup> Esaiasson m.fl, 2007, s 257

<sup>62</sup> Esaiasson m.fl, 2007, s 258

undersökningen har vi tänkt rikta in oss på, det vill säga att vi ställer samma frågor till varje respondent. Respondenterna får vidare välja på ett par i förväg givna svarsalternativ. ”Vid en frågeundersökning handlar det i allmänhet om att beskriva hur vanligt förekommande olika svar är i en viss population av personer och hur man i hypotesprövningens form skall förklara att olika grupper i populationen har svarat på olika sätt”<sup>63</sup>. Vi har använt oss av fasta frågor för att få ut en tydligare precision och för att göra det möjligt att jämföra svaren.

## 6.2 Centrala begrepp och motiv till vald metod

### 6.2.1 Validitet

Kort definition, validitet är det vi avser att studera. Inom begreppet validitet finns två undergrupper, dels extern validitet och dels intern validitet. Med extern validitet menas ”möjligheterna att generalisera så väl beskrivande som förklarande slutsatser från det urval av analysenheten som har undersökts till någon form av större och mer relevant population”<sup>64</sup>. Intern validitet är vidare uppdelad i två underavdelningar, begreppsvaliditet och resultatvaliditet.

### 6.2.2 Begreppsvaliditet

Begreppet betyder att det teoretiska begreppet vi empiriskt undersöker skall stämma överens med den operationella undersökningen. Med andra ord stämmer det verkligen överens det vi säger att vi undersöker, verksamma pedagogers syn på föräldramötets syfte och roll, med det vi faktiskt undersöker, det operationella. I vår empiriska undersökning har vi valt en kvantitativ metod i form av enkäter. ”Kvantitativ i betydelsen att den är baserad på likvärdiga och därmed jämförbara uppgifter om så pass många personer att uppgifterna kan uttryckas och analyseras med siffror”<sup>65</sup>. Med enkäter som metod önskade vi göra en kartläggning av verksamma pedagogers tankar kring föräldramötet.

Den kvantitativa undersökningen har sitt intresse för det genomsnittliga, generella, liten mängd information från många. Något som enkätundersökningen kan visa är kanske på tendenser. En enkätundersökning syftar till att få ett bredare perspektiv och underlag. Hade vi velat ha en djupare information och inblick i varje svarandes åsikter hade vi gjort en kvalitativ undersökning, men då gått miste om mångas åsikter och då inte kunnat dra en generell slutsats, som var vår ambition. Bakgrunden till vår valda metod var även att det inte fanns så mycket forskning inom vårt teoretiska problem. Vi hade svårt att finna relevanta frågor som lämpade sig till en intervjuundersökning. Det vill säga kvalitativa undersökningar.

När vi beslutade oss för enkäter dök nästa fråga upp. Hur skulle vi distribuera ut dem, rent praktiskt? Vi valde mellan e-postenkäter eller enkäter som delades ut personligen till undersökningspersonerna. Valet föll på e-postenkäter. När vi under vår utbildning varit på verksamhetsförlagd utbildning har vi noterat att det är vanligt att lärare använder sig

---

<sup>63</sup> Esaiasson m.fl, 2007, s 259

<sup>64</sup> Esaiasson m.fl, 2007, s 64

<sup>65</sup> Esaiasson m.fl, 2007, s 260

av e-post som kommunikationsmedel. Dessutom har vi i egenskap som föräldrar även kommunicerat med våra barns lärare via e-post. Därför ansåg vi att e-post var ett användbart och bra distribueringssätt. Vi tog kontakt med en assistent som arbetar under barn och utbildningsnämnden. Hon hade möjlighet att hjälpa oss med e-postadresser till undersökningspersonerna. Under avsnittet enkät, går vi genom hur enkäten utformades.

Det finns en del andra omständigheter som kan påverka validiteten, som till exempel vår förmåga att vara så objektiva som möjligt. Vi intalade oss ständigt att försöka att inte väva in våra förutfattade meningar kring uppsatsens ämne. Att hela tiden ha som ambition att vara så neutrala som möjligt.

Samarbete mellan hem och skola är en viktig aspekt som genomsyrar styrdokumentet. Därför kan åsikter som inte gynnar detta samarbete ses som kontroversiella. En nackdel till vårt metodval är att risken finns att pedagogerna svarar politiskt korrekt, för att ställa sig i en bättre dager. Snarare än att svara sanningsenligt, vad de egentligen anser. Detta är omständigheter som kan påverka validiteten i vår undersökning. Att komplettera undersökningen med observationer av pedagogernas föräldramöten vore önskvärt för att höja validiteten, men inte möjligt på grund av tidsramarna för detta arbete.

### 6.2.3 Reliabilitet

Med reliabilitet menas pålitlighet. Att det som kommer fram i vår undersökning ”innebär frånvaro av slumpmässiga eller osystematiska fel”<sup>66</sup>. Med andra ord att det uppkommer fel som tar bort sanningshalten i vår undersökning. I en kvantitativ undersökning är reliabiliteten jämförbar med reproducerbarheten. ”De kvantitativa arbetssätten är som regel formaliserade, med varje steg i forskningsprocessen väl definierat”<sup>67</sup>. För att få en så hög reliabilitet som möjligt är det viktigt att undersökaren inte gör några slumpmässiga fel med exempel slarvigt mätinstrument. I *Metodpraktikan* nämns exempel på slumpmässiga fel, det kan vara uppgifter om de personers som är med i undersökningen som inte stämmer överens med de åldrar, kön, utbildning som nämns och observeras<sup>68</sup>. Det kan också vara osystematiska fel som är anledningen till att reliabiliteten faller. Osystematiska fel kan vara att urvalspersonerna får olika frågor att svara på eller att frågorna är otydliga och då inte fylls i på ett optimalt sätt. För att undvika slumpmässiga fel, kontrollerade vi noggrant hur många pedagoger det arbetade i vårt urval, med andra ord den kommun vi hade tänkt som urval. I vår enkät lämnade vi ut telefonnummer samt e-postadresser till oss för att urvalspersonerna skulle kunna nå oss om det kom upp några frågor. Under själva skapandet av enkäten prövade vi frågorna på några pedagoger, för att på så vis undvika osystematiska fel.

### 6.2.4 Resultatvaliditet

”Resultatvaliditet svarar alltså på frågan om vi mäter det vi påstår att vi mäter”<sup>69</sup>. Med andra ord, för att få en god resultatvaliditet i undersökningen bör dels begreppsvaliditeten

---

<sup>66</sup> Esaiasson m.fl, 2007, s 70

<sup>67</sup> NE, 1991, band 11, s 563

<sup>68</sup> Esaiasson m.fl, 2007, s 70-71

<sup>69</sup> Esaiasson m.fl, 2007, s 70

vara hög d.v.s. frånvaro av systematiska fel, dels även reliabiliteten d.v.s. frånvaro av slumpmässiga och/eller systematiska fel. Alltså om undersökningen har undvikit osystematiska, systematiska och slumpmässiga fel, kallas det en god resultatvaliditet.

### 6.3 Generaliserbarhet

Vi har redan tidigare i vårt dokument varit inne på generaliserbarhet, under rubriken begreppsvaliditet. Är det möjligt att generalisera våra resultat till en större population? Undersökningen kan enbart generaliseras till de som studien undersöker, det vill säga de utvalda pedagogernas syn och åsikter kring föräldramötet.

### 6.4 Etik

Vi är medvetna om att vårt val av ämne kan upplevas känsligt. Undersökningspersonerna kan känna sig utpekade, de kanske även tror att svaren kan få obehagliga konsekvenser. För att undvika att några personliga åsikter röjs får personerna i undersökningen full anonymitet. Vi redovisar även resultaten på så vis att inte enskilda rektorsområden eller skolor blir utlämnade. I enkätundersökningen bifogade vi ett foljebrev som informerar om undersökningens syfte och vad undersökningen kan komma att användas till.

Vi hade lagt in respondenterna på en särskild e-post lista. När svaren kom in via e-post ströks uppgifterna om vem som svarat. På så vis anonymiserades enkäten samtidigt som vi visste vilka som inte lämnat in och eventuellt behövde påminnas.

### 6.5 Population och urval

För att kunna utföra en undersökning som vidare skall generaliseras bör man fastställa undersökningens population. Vad är en population? ”Vid statistiska undersökningar hela den mängd individer (objekt, element) som man studerar”<sup>70</sup>. Med andra ord populationen för vår undersökning är alla verksamma klassansvariga pedagoger i en mellanstor kommun. Eftersom vi inte gör något slumpmässigt urval, utan använder hela urvalet. Blir populationen likställd med urvalet, ett totalurval.

I kommunen arbetar det för tillfället 67 pedagoger som är klassansvariga i våra utvalda årskurser. Vi har valt ut dessa årskurser samt pedagoger för att vi anser att det är där som föräldramötet har fått och får en given plats i pedagogernas planering. Vidare har dessa pedagoger en arbetsgivare som är pedagogisk ansvarig för vad som ingår i respektive uppdrag eller tjänst. Det finns med andra ord inget tjänstgöringsavtal<sup>71</sup> skrivet till pedagogerna, utan det är rektorerna som bestämmer vilka arbetsuppgifter som bör ingå i tjänsten. Grundskolan i kommunen är uppdelad i två rektorsområden med varsin områdesrektor, därunder finns det inom vårt urvalsområde sju rektorer.

---

<sup>70</sup> NE, 1991, band 15, s 218

<sup>71</sup> Information från kontakt via telefon med Lärarnas Riksförbund



## 6.6 Bortfall

Tabellen nedan beskriver gången kring hur många svar vi fick in, detta efter att vi skickat ut enkäten via e-post. Vi skickade ut, även det via e-post, 3 stycken påminnelser samt slutligen en personlig kontakt vid två skolor där det var låg svarsfrekvens.

1:a utskick	67 enkäter	11 svar	Bortfall 56
2:a utskick	56 enkäter	7 svar	Bortfall 49
3:dje utskick	49 enkäter	3 svar	Bortfall 46
4:e utskick	46 enkäter	3 svar	Bortfall 43
Personlig kontakt	43 enkäter	11 svar	Bortfall 32
Totala bortfallet	67 enkäter	35 svar	Bortfall 32

I och med att vi hade en personlig kontakt efter den sista påminnelsen passade vi även på att fråga varför de ej hade svarat på våra enkäter. Svaren vi fick var att de rådde tidsbrist. Även om samtliga pedagoger vi talade med ansåg att vårt uppsatsämne var både viktigt och intressant uttryckte de att de var inne i en stressig tid med jul inkommande, samt i slutfasen på respektive utvecklingssamtalsperiod. Flera uttryckte även att de hade börjat svara på enkäten men att något annat hade kommit emellan och av den anledningen inte slutfört uppgiften.

Vi analyserar det även som att en del frågor i enkäten kan ha varit komplexa och svåra för pedagogerna och av den anledningen inte blivit besvarade, varvid de har fokuserat på något annat.

## 6.7 Enkäten

Vid sammanställningen av enkätens frågor till vår empiriska undersökning, började vi skriva ner alla för oss tänkbara frågor. Vi utgick ifrån fem huvudteman: historik, utbildning/stöttning, rammar/styrning, utformning och personliga åsikter. Vilket till slut ledde till totalt 62 frågor. Därefter började det mödosamma arbetet att gallra. Vid gallringen fokuserade vi på frågornas användbarhet med tanke på syftet, men även att enkätfrågorna skulle vara kortfattade för att undvika missuppfattningar. Att slutprodukten, av enkäten inte skulle vara för lång så att den blev avskräckande på grund av sin omfattning, var också en viktig aspekt som vi reflekterade över. Vi tog även hjälp av vår handledare samt några verksamma pedagoger i vår gallringsprocess. Slutprodukten i denna enkätutformningsprocess blev följande. Ett frågeformulär bestående av 30 frågor indelade i fyra teman så som:

1. Föräldramötets utformning
2. Föräldramötets ändamål
3. Ramar och styrning
4. Utbildning och stöttning <sup>72</sup>

Vi valde också att ha med frågor till våra respondenter om hur länge de arbetat som lärare och vilka årskurser de för tillfället undervisar i. Detta för att urskilja eventuella skillnader samt likheter. En fråga vi valt att inte ha med i enkäten är vilket kön respondenten har.

---

<sup>72</sup> Se bilaga 1

Detta för att vi i förväg visste att män är en minoritet i urvalet och att vi inte skulle kunna utlova anonymitet till dessa.

När vi skickade ut frågorna via e-post till de utvalda pedagogerna, ingick även ett missiv<sup>73</sup> som var utformad efter råd i fil.dr i pedagogik vid Göteborgs universitet Staffan Stukát's handbok *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*<sup>74</sup>. Vi vill även påpeka att arbetet med att formulera de perfekta frågorna är enligt oss ett oändligt arbete. Med tanke på ramarna för detta examinationsarbete tog vi ett beslut att pröva dessa frågor i vår undersökning.

För att öka svarsfrekvensen på e-postenkäterna skickade vi ut påminnelser vid tre tillfällen till de respondenter som inte hade svarat. Dagen efter respektive enkäts utsatta svarstid, skickade vi påminnelsen. Vid denna skrivelse förtydligade vi vikten av deras svar och att vi, så fort enkäten kommit in, skulle anonymisera svaren. Där efter skickade vi ut ytterligare två påminnelser. Efter en sista påminnelsen via e-post valde vi att gå ut till två skolor personligen och bad pedagoger på plats att fylla i våra frågeenkäter. På detta vis fick in ytterligare elva svar<sup>75</sup>.

## 6.8 Hur vi tolkar och förklarar materialet

Enligt instruktionerna till detta examensarbete, syftar det till ”att skapa ett vetenskapligt förhållningssätt till lärares yrkesverksamhet”<sup>76</sup>. Vi tar därmed oss friheten att försöka analysera detta förhållningssätt.

Vetenskapsfilosoferna och professorerna Nils Gilje och Harald Grimen skriver i sin bok *Samhällsvetenskapernas förutsättningar* att vi ser saker och ting på olika sätt beroende från vilken synvinkel vi studerar ett fenomen. Vi kan vara så engagerade i en aktivitet att vi inte ser aktiviteten från mer än insidan. Ser vi den enbart från insidan eller väldigt nära har vi svårt att kritiskt granska företeelsen. Vi har så att säga bara ett perspektiv. För att få utsikt, menar Gilje och Grimen, måste man betrakta aktiviteterna utifrån. Föra fram förutsättningarna i ljuset, vilken status har aktivitetens resultat etc<sup>77</sup>.

Intersubjektiviteten, det vill säga att vem som helst skulle kunna göra om undersökningen, är av vikt för att det skall motsvara ett vetenskapligt förhållningssätt.

Vi vill förklara hur andra, i detta fall verksamma pedagoger, uppfattar ett fenomen. Vi vill beskriva hur de uppfattar fenomenet föräldramöte snarare än beskriva hur det egentligen är. Det vill säga att belysa ett så kallat andraordningens perspektiv istället för hur något egentligen är som kallas första ordningens perspektiv. Genom att fokusera på de centrala frågorna vad och hur så intar vi en fenomenografisk ansats<sup>78</sup>.

---

<sup>73</sup> Se bilaga 2

<sup>74</sup> Stukát, 2005, s 47

<sup>75</sup> Se även under bortfall

<sup>76</sup> Carle & Svensson, 2009

<sup>77</sup> Gilje & Grimen, 1992

<sup>78</sup> Stukát, 2005, s 33

## 7 Resultat

Vi kommer i detta kapitel att redovisa resultaten efter våra fyra teman med tillhörande frågeställningar. Vi har använt studentprogramvaran SPSS, Statistical Package for the Social Sciences, som är tillgänglig via studentportalen vid Göteborgs universitet, för att tydliggöra resultatet. SPSS ett datorprogram för statistisk analys som har hjälpt oss genom exempelvis möjliggörandet av korsanalyser.

Våra fyra teman lyder; föräldramötets utformning, föräldramötets ändamål, ramar och styrning samt utbildning och stöttning. Väl medvetna om att det är svårt att strukturera upp resultatet efter dessa teman eftersom de i verkligheten går in i varandra.

För att se samband och mönster i resultatet har vi delat in pedagogerna i olika grupper. Grupperingarna är beroende på hur länge de arbetat samt i vilka årskurser pedagogerna för tillfället är verksamma i. Vi är intresserade av om de arbetar med de yngre barnen d.v.s. förskoleklass upp till och med årskurs 3 eller med barnen i årskurs 4 till årskurs 6. När vi nedan i resultatdelen hänvisar till pedagogerna syftar vi på de pedagoger som har svarat på vår enkät och endast dem. Skriver vi att samtliga pedagoger anser något, syftar vi på samtliga av de pedagoger som aktivt har deltagit i vår undersökning. När vi redovisar i procenttal, har vi avrundat till närmaste heltal.

Antal pedagoger som arbetar i de olika årskurserna är jämt fördelat, eftersom det i grupp 1, de yngre barnen, finns fyra årskurser representerat medan i grupp 2, de äldre barnen, är det 3 årskurser representerat. Därför anser vi att spridningen är ganska jämn och representativ med tanke på i vilken årskurs pedagogerna för tillfället arbetar i.

*1. Vilken årskurs pedagogerna arbetar i och hur många verksamma år de har, samt deras inbördes samband*

	0-5 år	5-10 år	10-20 år	20 och mer	total
F-klass, Åk 1, Åk 2 eller Åk 3	4 50 %	2 25 %	6 86 %	10 83 %	22 63 %
Åk 4, Åk 5 eller Åk 6	4 50 %	6 75 %	1 14 %	2 17 %	13 37 %
Total	8 100 %	8 100 %	9 100 %	12 100 %	35 100 %

63 % av de pedagoger som deltagit i undersökningen arbetar med de yngre barnen. Av dessa 22 pedagoger är det 10 stycken som har arbetat i 20 år eller mer. I övrigt är det en relativt jämn representation med tanke på hur många år de deltagande pedagogerna har arbetat.

### 7.1 Föräldramötets utformning

Hur går verksamma pedagoger tillväga vid föräldramötet?

**Hur ofta hålls föräldramöte**

En klar majoritet, 26 av 35, har föräldramöten en gång per termin. 8 av 35 har en gång per läsår. En pedagog har föräldramöten två gånger per termin. Ingen har svarat att de har föräldramöten oftare. Ingen har heller svarat att de aldrig har föräldramöten.

### 2. Hur ofta pedagogerna har föräldramöte

Hur ofta	Antal	Procent
Aldrig	0	0 %
En gång per läsår	8	23 %
En gång per termin	26	74 %
Två gånger per termin	1	3 %
Tre eller fler per termin	0	0 %
Total	35	100 %

Vi har undersökt och kommit fram till att det inte beror på vilken årskurs pedagogerna arbetar i som påverkar hur frekvent de har föräldramöte. Enligt resultatet är det 68 % av dem som undervisar de yngre barnen som har föräldramöte en gång per termin och 85 % av dem som undervisar de äldre barnen som har föräldramöte en gång per termin. Med hänvisning till resultaten kan man inte säga att hur ofta pedagogerna har föräldramöte beror på i vilka årskurser de undervisar i.

### 3. Hur ofta pedagogerna har föräldramöte och vilken årskurs de är verksamma i

Hur ofta	F-klass, Åk 1, Åk 2 eller Åk 3	Åk 4, Åk 5 eller Åk 6	Total
En gång per läsår	6 27 %	2 15 %	8 23 %
En gång per termin	15 68 %	11 85 %	26 74 %
Två gånger per termin	1 5 %	0 0 %	1 3 %
Total	22 100 %	13 100 %	35 100 %

Av tabellen kan vi utläsa att pedagogerna som är verksamma i de lägre åldrarna har något färre föräldramöten jämfört med lärare som arbetar med de äldre årskurserna om man jämför inbördes i årskursgrupperingarna.

### Hur organiseras föräldramötena vanligtvis

Här har två alternativ fått ungefär lika många röster. 46 % har först storsamling med flera klasser samtidigt och sedan samling med den egna klassens föräldrar. 54 % har föräldramötet endast med den egna klassens föräldrar.

### Under hur lång tid brukar pedagogernas föräldramöten pågå

En tydlig majoritet, 30 av 35 pedagoger d.v.s. 86 %, har svarat att deras föräldramöten oftast varar mellan en till två klocktimmar. 4 av 35 stycken pedagoger, d.v.s. 11 % har föräldramöten mindre än en klocktimma och en enda respondent har föräldramöte mellan två och tre timmar.

### Bestäms dagordning före föräldramötet, eller blir dagordningen som den blir

Här har två av tre alternativ fått lika många röster. Hälften av pedagogerna har en fast dagordning och hälften har en fast dagordning sammanslaget med ett öppet möte utan dagordning.

### **När, tidsmässigt, lägger läraren föräldramötet**

100 % av pedagogerna har föräldramötet på kvällen.

### **Var ifrån tas tiden för föräldramötet, av arbetsförlagd tid, förtroende tid eller fritid**

Majoriteten svarar att tiden tas av en lärares förtroendetid. 5 pedagoger svarar att tiden tas av den arbetsförlagda tiden. Hela tre stycken tar av sin fritid till föräldramötet.

#### *4. Vilken tid anser pedagogerna att föräldramötet tas av*

	Antal	Procent
Arbetsförlags tid	5	14 %
Förtroendetid	26	74 %
Lektionstid	0	0 %
Fritid	3	9 %
Ej svarat	1	3 %
Totalt	35	100 %

Vad som var intressant att se var att 3 pedagoger hade svarat att de tog av sin fritid, till föräldramötet. Kontentan är att några arbetar mer än sin ordinarie arbetstid och en del lyckas ta av arbetsförlagd tid.

### **Hur engagerade är föräldrarna i föräldramötet**

24 av 35 anser att föräldrarna är i ganska och mycket hög grad engagerade på föräldramöten. 11 stycken lärare anser att föräldrarna i ganska liten och mycket liten grad är engagerade i föräldramötet.

#### *5. I vilken grad anser pedagogerna att föräldrar vanligtvis är engagerade i deras föräldramöte*

	Antal	Procent
I mycket liten grad	2	6 %
I ganska liten grad	9	26 %
I ganska hög grad	20	57 %
I mycket hög grad	4	11 %
Totalt	35	100 %

68 % av pedagogerna upplever alltså att föräldrarna på deras föräldramöten är aktivt engagerade, i ganska hög och mycket hög grad, vilket vi ser som positivt.

### **I hur stor grad beaktar lärarna föräldrars synpunkter**

Hela 23 stycken av 35 anser att de är i mycket hög grad beaktar föräldrars synpunkter. 9 stycken anser att de gör det i hög grad och 3 stycken anser att de gör det i liten grad.

6. I vilken grad anser pedagogerna att de beaktar föräldrars synpunkter som eventuellt kommer upp på föräldramötet

	Antal	Procent
I mycket liten grad	1	3 %
I ganska liten grad	2	6 %
I ganska hög grad	9	26 %
I mycket hög grad	23	66 %
Totalt	35	101 %

Genom nedanstående korstabell får vi svar på att de pedagoger som beaktar föräldrars synpunkter i hög grad dessutom anser att föräldrarna i hög grad är engagerade i föräldramötet.

7. Korsanalys mellan engagerade föräldrar och hur mycket pedagogerna beaktar föräldrars synpunkter

		beaktar föräldrars synpunkter				Total
		mycket liten grad	ganska liten grad	ganska hög grad	mycket hög grad	
<i>Engagerade föräldrar</i>	1 mycket liten grad	0	1	0	1	2
	2 ganska liten grad	1	1	4	3	9
	3 ganska hög grad	0	0	5	15	20
	4 mycket hög grad	0	0	0	4	4
<b>Totalt</b>		1	2	9	23	35

Vi ser sambandet tydligt, om pedagogen beaktar föräldrars synpunkter får denne också engagerade föräldrar.

### **Kallelseform**

Den vanligaste formen för att kalla föräldrar till föräldramötet är genom e-post och via papper, som eleverna tar med sig hem. Många hade fyllt i flera alternativ. En pedagog kallade föräldrarna via skolans hemsida.

#### 8. Hur pedagogerna kalla föräldrarna till föräldramötet

	Ja	Nej	Total
e-post	31 89 %	4 11 %	35 100 %
Hemsida	1 3 %	34 97 %	35 100 %
Papper	19 54 %	16 46 %	35 100 %
telefon	0 0 %	35 100 %	35 100 %
Annat	1 3 %	34 97 %	35 100 %

Hela 89 % av pedagogerna kallar föräldrarna via e-post. Men skolans hemsida som distributionsforum av detta slag används i liten utsträckning. Även den gamla hederliga formen som att skicka med eleverna en lapp hem förekommer fortfarande i ganska hög grad trots att Sverige är, enligt hörsågen, det datortätaste landet i världen.

#### Föräldrafrekvens

Mellan 50 och 100 % av föräldrarna kommer på mötena

#### 9. Hur många föräldrar som vanligtvis kommer på mötena enligt pedagogerna

	antal	Procent
Färre än 50%	0	0 %
Runt 50-80%	17	49 %
Runt 90-100%	17	49 %
Ej svarat	1	2 %

49 % av pedagogerna uppfattar att cirka 50 till 80 % av föräldrarna kommer på deras möten och ytterligare 49 % av pedagogerna uppfattar det som att hela 90 till 100 % av föräldrarna kommer. Således upplever pedagogerna en hög föräldrafrekvens närvarande på deras möten.

#### Övrigt

Av enkäten kunde vi utläsa att en pedagog tar i liten grad hänsyn till föräldrars synpunkter och dennes föräldrafrekvens är runt 50-80 %. Den pedagog som kallade till föräldramöte via skolans hemsida, skickade ut kallelse via papper och e-post också. Två av tre pedagoger som lägger föräldramötena på sin fritid har föräldrar som i mycket hög grad är engagerade i lärarens föräldramöten. Föräldrafrekvensen var inom det högsta fältet hos dessa pedagoger. Pedagogerna som lägger mötena på sin fritid anser även att eleverna blir gynnade av föräldramöten.

## 7.2 Föräldramötets ändamål

Anser verksamma pedagoger att företeelsen föräldramöte fyller en funktion?

### Föräldramötets dagordning

Lärarna fick olika alternativ att välja kring. Det som de flesta hade med på sina föräldramöten var information kring planering av undervisning och gemensamma regler och förhållningssätt, dessa alternativ fick 33 kryss. 32 kryss fick information kring skolans organisation och information kring demokratiska frågor som skoloråd etc. De alternativ som fick minst kryss. 7 stycken, var visning av lokaler och ”annat alternativ”. Totalt 5 personer hade inte med styrdokumenterna på sina föräldramöten.

10. Vad som brukar finnas med på pedagogernas dagordning inför föräldramöte

	Ja	Nej	Totalt
Info från ledning	25 71 %	10 29 %	35 100 %
Info kring skolans organisation	32 91 %	3 9 %	35 100 %
Info kring skoloråd och dylikt	32 91 %	3 9 %	35 100 %
Info kring styrdokument	30 86 %	5 14 %	35 100 %
Info kring elevernas arbete	30 86 %	5 14 %	35 100 %
Info kring undervisning	33 94 %	2 6 %	35 100 %
Info kring regler	33 94 %	2 6 %	35 100 %
Info kring läger	28 80 %	7 20 %	35 100 %
Info kring pengar	28 80 %	7 20 %	35 100 %
Info kring annat	7 20 %	28 80 %	35 100 %
Visning av lokaler	7 20 %	28 80 %	35 100 %
Visning av elevproduktion	14 40 %	21 60 %	35 100 %

En pedagog förtydligade *information kring annat* så här:

– likabehandlingsplanen, olika projekt som drivs på skolan, t.ex. matematikprojektet.

**Anser läraren att eleverna blir gynnade av att det existerar föräldramöten**

20 stycken anser att eleverna blir gynnade av föräldramötena i mycket hög grad. I ganska hög grad svarade 12 personer. 32 stycken anser med andra ord att eleverna blir gynnade av föräldramöten, fast i lite olika grad.



11. I vilken grad anser pedagogerna att eleverna blir gynnade av föräldramöten

	Antal	procent
I mycket liten grad	0	0 %
I ganska liten grad	3	9 %
I ganska hög grad	20	57 %
I mycket hög grad	12	34 %

En intressant fråga är varför inte alla svarar att mötet gynnar eleverna. Är det inte för elevernas skull man har föräldramöten. Det är inte föräldrarna som har skolplikt, utan det är eleverna.

**Har läraren någon gång funderat på att inte ha föräldramöten**

24 av 35 har aldrig funderat på att inte ha dessa möten. 5 pedagoger har någon gång och ibland funderat på att inte ha föräldramöten.

12. Hur ofta pedagogerna har funderat över att inte ha något föräldramöte

	Antal	Procent
Någon gång	1	3 %
Ibland	4	11 %
Ganska sällan	5	14 %
Aldrig	24	69 %
Inte svarat	1	3 %

Det existerar lärare som har funderat på att inte verkställa föräldramöte. Totalt är det 10 stycket i vår undersökning som någon gång har funderat i dessa banor. Fyller då föräldramötena för dessa lärare en viktig funktion. Se nedan.

**Anser läraren att mötena fyller en viktig funktion**

31 av 35 av lärarna tycker att mötet fyller en viktig funktion.

13. Vilken grad pedagogerna anser att föräldramötena fyller en viktig funktion

	Antal	Procent
I mycket liten grad	1	3 %
I ganska liten grad	3	9 %
I ganska hög grad	13	37 %
I mycket hög grad	18	51 %

Nej, alla lärare anser inte att föräldramötet fyller en viktig funktion.

**Vill lärarna ha dessa möten**

31 pedagoger vill helst ha föräldramöte medan 4 helst skulle vilja slippa.

14. Om pedagogerna vill ha föräldramöte eller om de helst vill slippa

	Antal	procent
Jag vill helst ha	31	89 %
Jag vill helst slippa	4	11 %

**Har lärarna haft ett alternativ till sedvanligt föräldramöte någon gång**

22 pedagoger svarade att de har haft alternativ till sedvanliga föräldramöten. 13 pedagoger svarade att de aldrig hade haft ett alternativ till sedvanligt föräldramöte. Vi

funderade på om det fanns något samband mellan hur länge pedagogerna hade arbetat och om de haft något alternativ till sedvanligt föräldramöte. Genom en korstabell kan vi utläsa att bland de 13 pedagoger som ej haft alternativ till sedvanligt föräldramöte finns det några fler pedagoger som har arbetat max 10 år, men det är ingen tydlig skillnad. Däremot är det tre pedagoger som ofta har alternativa föräldramöten och alla dessa pedagoger har arbetat i över 10 år.

15. Om pedagogerna har alternativ till sedvanligt föräldramöte kontra hur länge de arbetat

		År				Totalt
		0-5 år	5-10 år	10-20 år	20 år eller mer	
Alternativ till sedvanligt föräldramöte	1 Nej aldrig	4	4	2	3	13
	2 Ja det har hänt	4	4	3	8	19
	3 Ja ofta	0	0	2	1	3
Totalt		8	8	7	12	35

Det kan vara så att pedagoger som arbetat en längre tid är mer trygga i sin roll, mindre stressade och har då större möjligheter och pröva nya vägar.

**Anser lärarna att föräldramöte är ett bra forum att ta upp problem i**

En av frågorna i enkäten var om pedagogerna ansåg att föräldramötet var ett bra forum att ta upp problem i. 26 stycken ansåg det men flera hade tabellkommentarer som vi redovisar här.

- Det beror på vilken typ av problem som menas. Problem på grupp-nivå-ja, individ-nivå-nej
- Ja, förutsatt att problemet är av sådant slag att det påverkar hela gruppen. Men får inte peka ut enskild elev som syndabock utan ev problem måste behandlas utifrån grupp-synpunkt, att alla är del av gruppen och man delar på olika vis ansvaret för och har olika roller i det som händer i/med gruppen
- Ja, vissa
- Ja och nej
- kan vara ett forum för att ta upp problem men det beror helt på vilken typ av problem och situation, t.ex. är det bra att förankra skolkoder så att vi pedagoger och föräldrar får en samsyn på skolan
- Ja men det beror helt på vad problemet är
- Beror på problemets art
- Ja allmänna

### **Anser pedagogerna att föräldramötet gynnar samverkan mellan hemmen och skolan**

34 pedagoger av 35 anser att föräldramötet bidrar till god samverkan mellan hem och skola. En mycket tydlig majoritet. En pedagog anser däremot att det inte bidrar till god samverkan. Denna pedagog lägger även mötet på arbetsförlagd tid.

### **7:3 Ramar och styrning**

Vilka ramar anser verksamma pedagoger att det finns kring föräldramötet?

Vilka direktiv anser verksamma pedagoger att de får kring föräldramötet?

### **Vem bestämmer att läraren skall ha föräldramöten**

Här hade pedagogerna valt flera alternativ. 24 pedagoger anser att de bestämmer själva att de skall ha föräldramöten. Även 24 pedagoger anser att det är rektor som bestämmer att de skall ha föräldramöten. 9 pedagoger anser att det är någon utbildningsansvarig i kommunen som bestämmer att de ska ha föräldramöten. Endast 5 pedagoger anser att det är föräldrarna som bestämmer om de ska ha föräldramöte.

#### *16. Vem pedagogerna anser bestämmer att de skall ha föräldramöte*

	Ja	Nej	Totalt
Jag själv	24 69 %	10 29 %	34 98 %
Rektor	24 69 %	10 29 %	34 98 %
Utbildningsansvarig i kommunen	9 26 %	25 71 %	34 97 %
Förälder/vårdnadshavare	5 14 %	29 83 %	34 97 %

Lärarna visar genom sina svar att de inte till 100 % är på det klara med att det är varje skolas rektor som bestämmer över föräldramötets vara eller icke vara.

### **Vad/vem anser lärarna bestämmer över föräldramötets vara eller icke vara**

Svaren är intressanta. Spridda skurar. 13 pedagoger anser att de bestämmer själva över mötets vara eller inte vara, det är den högsta siffran. Inte långt efter kommer 12 pedagoger som anser att det är kommunala styrdokument som reglerar föräldramötets existens.

#### *17. Vad/vem pedagogerna anser bestämmer att föräldramöten ska hållas*

	Ja	Nej	Totalt
Nationella styrdokument	8 23 %	25 71 %	33 94 %
Kommunala styrdokument	12 34 %	21 60 %	33 94 %
Lokala styrdokument	11 31 %	22 63 %	33 94 %
Jag själv	13 37 %	20 57 %	33 94 %
Något/någon annan	3 9 %	30 86 %	33 95 %

De spridda skurarna av svar indikerar svårigheten för pedagogerna att faktiskt veta vad eller vem som bestämmer över föräldramötets vara eller icke vara.

### **Har lärarna fått info om mötets syfte och roll från utbildningsansvariga**

25 pedagoger har aldrig fått något direktiv från utbildningsansvariga i kommun kring föräldramötets syfte och roll.

*18. Har pedagoger någon gång fått något direktiv från utbildningsansvariga i kommunen kring föräldramötets syfte och roll*

	Antal	Procent
Ja ofta	0	0 %
Ja någon gång	10	29 %
Aldrig	25	71 %

Svaret kan anses märkligt. Hur är det med den didaktiska frågan **Varför**, som vi nämnde om under Bakgrunden i vårt dokument. Kan det inte vara komplicerat att verkställa en aktivitet, som föräldramöte, om man inte har fått hjälp med en förklaring till varför man skall bedriva den.

### **Vem brukar kalla föräldrar till mötet**

100 % av pedagogerna kallade föräldrarna till föräldramötet själva.

## **7.4 Utbildning och stöttning**

Vilken utbildning anser verksamma pedagoger att de får/fått kring föräldramötets syfte och roll?

### **Anser läraren att denne fått utbildning i föräldramöte som samverkansform**

24 pedagoger svarar att de i mycket liten grad anser att de fått utbildning i ovan ämne. 3 pedagoger svarar att de fått utbildning i ganska hög grad.

*19. Har du fått någon utbildning i föräldramöte som samverkansform*

	Antal	Procent
I mycket liten grad	24	69 %
I ganska liten grad	8	23 %
I ganska hög grad	3	9 %
I mycket hög grad	0	0 %

Vi funderade på om det har något samband mellan de som anser att de fått utbildning inom ämnet i ganska hög grad och pedagogernas verksamma år. Det vill säga om det har något samband när de gick sin lärarutbildning.

20. Pedagogers utbildning i föräldramöte kontra hur många år de varit verksamma

		År				Totalt
		0-5 år	5-10 år	10-20 år	20 år eller mer	
Utbildning i föräldramöte som samverkansform	mycket liten grad	6	6	6	6	24
	ganska liten grad	1	2	1	4	8
	ganska hög grad	1	0	0	2	3
<b>Totalt</b>		8	8	7	12	35

Korstabellen visar att en av tre pedagoger som anser att de fått utbildning i ganska hög grad endast varit verksam i upp till 5 år. Dock påpekar denne respondent i enkäten att denne fått sin utbildning på sin verksamhetsförlagda utbildning. De övriga 2 har varit verksamma i 20 år eller mer.

**Hur stor utsträckning har läraren fått verktyg och information till hjälp att hålla föräldramöten**

31 pedagoger anser att de i mycket eller ganska låg utsträckning fått de verktyg och information som behövs för att på bästa sätt hålla i föräldramöte. Ingen pedagog ansåg att de fått dessa verktyg i mycket hög utsträckning.

21. Hur stor utsträckning anser pedagogerna att de fått verktyg och information om hur de på bästa sätt kan genomföra föräldramöten

	Antal	Procent
I mycket låg utsträckning	22	63 %
I ganska låg utsträckning	9	26 %
I ganska hög utsträckning	4	11 %
I mycket hög utsträckning	0	0 %

Vi funderade på om det finns ett samband mellan brist på utbildning och brist på verktyg för att genomföra föräldramöte på ett bra sätt. Korstabellen nedan visar på ett samband mellan detta. 18 pedagoger som anser att de i mycket liten grad har fått verktyg för att på bästa sätt genomföra föräldramöte anser även att de fått utbildning inom ämnet i mycket liten grad.

22. utbildning i föräldramöte kontra fått verktyg för att genomföra mötet på ett bra sätt

	Utbildning inom ämnet			Totalt	
	mycket liten grad	ganska liten grad	ganska hög grad		
Fått verktyg för att på bästa sätt genomföra föräldramöte	mycket låg utsträckning	18	3	1	22
	ganska låg utsträckning	5	4	0	9
	ganska hög utsträckning	1	1	2	4
<b>Totalt</b>		<b>24</b>	<b>8</b>	<b>3</b>	<b>35</b>

De två respondenter som ansåg att de både hade fått verktyg och utbildning inom ämnet hade inte arbetat lika länge, rimligtvis har de ej fått samma utbildning eftersom den ena arbetat 0-5 år och den andra i 20 år eller mer.

**Har läraren upplevt något hot från föräldrar under föräldramötet**

Hela 6 pedagoger har känt sig hotade under detta forum. Detta kan vara en av förklaringarna till varför en respondent varken vill ha något föräldramöte, eller känner att det bidrar till god samverkan. Samma pedagog tycker inte heller att mötet fyller en viktig funktion och har funderat på att inte ha dessa möten.

**8 Analys**

Vi kommer i detta kapitel redovisa litteratur ihop med empiri, för att på så vis kunna besvara vårt huvudsyfte, det vill säga hur verksamma pedagoger ser på föräldramötet. Här kommer våra egna förklaringar till pedagogernas svar i förhållande till vår valda litteratur in. Vi har valt att även här redovisa resultaten efter våra fyra teman med tillhörande frågeställningar.

**8.1 Föräldramötets utformning**

Hur går verksamma pedagoger tillväga vid föräldramötet?

Enligt vår undersökning varar föräldramötet mellan en till två timmar. Föräldramötet föreläggs under kvällstid och föräldrarna kallas vanligtvis dit via e-post. Pedagogerna har alltid en planerad dagordning, ofta med en punkt för öppna frågor. Föräldramötet tas av den så kallade förtroendetiden för de allra flesta pedagoger. Dessa uppgifter kan vi inte styrka genom vår teori- och litteraturgenomgång och kan därför inte påstå att detta är generellt eller att någon litteratur stödjer dessa påståenden kring hur föräldramöten går till. Det enda vi kan styrka uppgifterna med, är att vi känner igen oss som föräldrar och

deltagare vid flertalet föräldramöten. Att mötena läggs kvällstid beror givetvis på praktiska skäl för att det är då de flesta föräldrar kan komma. Att pedagogerna använder sin så kallade förtroendetid till föräldramöten är troligast en fråga mellan arbetstagare och arbetsgivare. Att e-post används flitigt, styrker vår idé om e-postanvändningens höga frekvens inför distributionen av enkäten till denna undersökning.

En klar majoritet av de pedagoger som deltog i vår undersökning har föräldramöten en gång per termin. Vilket stämmer bra överens med Erikssons forskning där två tredjedelar av pedagogerna hade föräldramöte två till tre gånger per läsår. Eriksson beskriver föräldramötet som organiserad träff med föräldrar som grupp där föräldrar i enskild klass är den vanligaste aktiviteten<sup>79</sup>. Vår undersökning visade att hela 16 % av pedagogerna dessutom hade en storsamling med flera klassers föräldrar samtidigt först, för att sedan samla den egna klassens föräldrar för sig. Genom Erikssons kartläggning antar han att lärare som arbetar med årskurserna 1-3 är mindre stressade att möta föräldrar på grund av att de träffar föräldrarna oftare än de lärare som är verksamma i årskurserna 4-6<sup>80</sup>. Vi har undersökt och kommit fram till att hur frekvent pedagogerna har föräldramöte inte påverkas av vilken årskurs pedagogerna arbetar i. Enligt resultatet är det 68 % av de som undervisar de yngre barnen som har föräldramöte en gång per termin och 85 % av de som undervisar de äldre barnen som har föräldramötet en gång per termin. Med hänvisning till vårt resultat kan vi inte säga att, hur ofta pedagogerna har föräldramöte beror på i vilka årskurser de undervisar i.

Historiskt sett har det varit svårt att uppnå kontakt mellan hem och skola. 1942 var det 72 % av föräldrarna som inte hade kontakt med skolan<sup>81</sup>. Detta har ändrats drastiskt och nu visar vårt resultat att från 50 % upp till 100 % av föräldrarna går på föräldramötet, som är en av flera samverkansformer. 49 % av pedagogerna i vår undersökning anser att runt 90 till 100 % av föräldrarna kommer på deras föräldramöte. Alltså anser pedagogerna att deras föräldramöten är välbesökta.

Utifrån en systemekologisk teori är samspelet mellan individ och miljö väsentligt. Föräldramötet blir vad deltagarna gör det till och vilken roll deltagarna har till varandra. ”Förutsättningarna för att det ska bli ett positivt möte är att båda parter har stimulerande meningsfulla aktiviteter, positiva roller och trygga relationer”<sup>82</sup>. Vår undersökning visar att pedagogerna anser att de i hög grad beaktar föräldrarnas synpunkter på föräldramötet. Enligt Andersson upplever många föräldrar att de själva blir behandlade som elever och inte tagna som en likvärdig vuxen. Lärarnas attityder till föräldrarnas kompetens är viktigt att belysa<sup>83</sup>. Åberg beskriver kraften som finns när någon tror på den andras förmåga och ser dess möjligheter<sup>84</sup>. Kimber anser att om man ser på föräldrarna som en resurs och vill att de ska känna sig som kapabla vuxna finns det en poäng att inte låta dem sitta i sina barns bänkar eftersom det kan få dem att känna sig som elever<sup>85</sup>. Det kan vara

---

<sup>79</sup> Eriksson, 2008, s 110

<sup>80</sup> Eriksson, 2008, s 104

<sup>81</sup> Flising m.fl, 1996, s 56-57

<sup>82</sup> Andersson, 2004, s 57

<sup>83</sup> Andersson, 2004, s 216

<sup>84</sup> Åberg, 1994, s 30

<sup>85</sup> Kimber, 2009, s 8

så att föräldrarna och pedagogerna inte har samma bild av föräldramötet. Enligt psykologen Jensen i Nilssons intervju är många gånger läraren inriktad på innehållet på föräldramötet och lätt förbiser syftet att skapa en god relation med föräldrarna<sup>86</sup>. Även om föräldrarnas synpunkter uppmärksammas, uppfattar en hög procent av de svenska föräldrarna att de inte har någon större möjlighet till inflytande i barnens skola. Enligt Lindblom beror detta på hur skolan som institution är uppbyggd. Eftersom det i den svenska skolan inte finns föräldrarepresentation med majoritet i skolan ledningsorgan som fattar principbeslut om den enskilda skolans verksamhet<sup>87</sup>.

Att 3 av 35 pedagoger i vår undersökning beaktar föräldrars synpunkter i lite eller mycket liten grad är underligt eftersom inget samarbete kan ske om man ej tar hänsyn till varandras synpunkter. Enligt Nilsson är det läraren som har ansvaret för att skapa samspel eftersom denne besitter en maktposition i förhållande till föräldrarna. Läraren har dessutom ansvar för föräldramötets och samarbetets kvalitéer<sup>88</sup> och det är enligt *Lpo 94* rektor som är ansvarig att formerna för samarbete mellan skolan och hemmen utvecklas<sup>89</sup>. Kerstis har i sin undersökning kommit fram till att skolledningen bör stötta lärarna mer strukturerat i frågor som rör samverkan med föräldrarna<sup>90</sup>. Vi kan inte förklara vad sker enbart utifrån någon egenskap eller egenskaper i miljön utan det bör begripas i ett relations- och samspejsperspektiv enligt systemteori<sup>91</sup>. Därför är det flera aktörer som bör ta sitt ansvar och se sin roll för att skapa god samverkan vid föräldramöten. Givetvis är det av vikt hur deltagarna blir bemötta och att detta får konsekvenser<sup>92</sup>, likt ringar på vatten, som gynnar eller missgynnar eleverna deras föräldrar samt pedagoger.

### **Sammanfattning**

Vanligtvis har pedagogerna föräldramöte en gång per termin vilka varar mellan en till två timmar. Pedagogerna upplever sina möten välbesökta av föräldrar och detta är positivt med tanke på att det historiskt har varit svårt att få föräldrarna att komma till skolan. Pedagogerna anser att de i hög grad beaktar föräldrars synpunkter under föräldramötet. På grund av miljön och de olika positionerna deltagarna har kan det vara så att föräldrar och pedagoger inte har samma bild av föräldramötet.

## **8.2 Föräldramötets ändamål**

Anser verksamma pedagoger att företeelsen föräldramöte fyller en funktion?

Enligt de flesta av pedagogerna i vår undersökning, 32 av 35, gynnar föräldramötet eleverna, vilket är ett viktigt syfte, enligt *Lpo94*. Alla pedagoger anser dock inte att föräldramötets forum, som det är i dagsläget, gynnar elever. Det hade varit önskvärt om pedagogerna helt hade svarat i enighet med *Skollagen*, att föräldramötet skall ”främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling”<sup>93</sup>. Varför svarar 9 % av pedagogerna

---

<sup>86</sup> Nilsson, 2008

<sup>87</sup> Lindblom, 1995, s 13,15

<sup>88</sup> Nilsson, 2008

<sup>89</sup> *Lpo 94*, s 17

<sup>90</sup> Kerstis, 2009, s 6

<sup>91</sup> Andersson, 2004

<sup>92</sup> Andersson, 2004

<sup>93</sup> *Skollagen*, s 25



att eleverna inte blir gynnade av föräldramötet. En förklaring kan vara att det inte äger rum något tydligt samarbete mellan hem och skolan, i dessa fall. Utan föräldramötet enbart är ett informationsmöte, utan egentlig dialog. Se under föräldramötets dagordning, där information fick en hög andel. En envägsinformation fyller inte ett samverkanssyfte, det är en envägskommunikation. Lindblom beskriver i sin doktorsavhandling den institutionella skillnaden mellan vårt grannland Danmark och oss. I Danmark finns det fler föräldrarepresentanter i skolans ledningsorgan. Han menar att detta kan vara en orsak till varför vi idag saknar ett liknande informellt föräldrainflytande i Sverige<sup>94</sup>. Med andra ord att föräldrar inte är delaktiga i lika hög grad.

Det visade sig att en av våra pedagoger som ansåg att eleven inte blir gynnad av föräldramötet, inte heller ansåg att föräldramötet bidrar till en god samverkan mellan skola och vårdnadshavare. Detta anser vi kan vara en förklaring till varför denne pedagog svarar på detta vis. Anser samme pedagog att denne har fått verktyg och utbildning, nej, vilket ytterligare kan vara en förklaring. Enligt Flising ryms inte den självklara utbildningen i föräldramöte i lärarutbildningen<sup>95</sup>.

Även enligt Åberg vinner man stora fördelar för eleverna, om lärare och föräldrar samarbetar<sup>96</sup>. Andersson går ännu längre när hon skriver att ett samarbete mellan föräldrar och lärare är en förutsättning för att vidare lyckas i sin lärarroll<sup>97</sup>. Föräldramötet gynnar även samverkan mellan hemmen och skolan. Enligt pedagogerna i undersökningen var detta ett än viktigare syfte, hela 97 % svarade att det gynnar denna samverkan. Vi ställer oss dock frågan varför det inte gynnar eleverna i samma grad, se ovan.

I enlighet med Öckerö kommuns *Pärmen* benämns föräldramötet som en samtalsarena på gruppnivå<sup>98</sup>, vilket stämmer bra överens med pedagogernas främsta syfte med föräldramötet. Andersson skriver att föräldrar är experter på sina barn<sup>99</sup>, med tanke på detta är det av vikt att en samverkan mellan hemmen och skolan sker, utifrån bådas perspektiv. Enligt *Lpo94*, måste ett samarbete ske<sup>100</sup>.

Vad innehåller ett föräldramöte för dagordning enligt våra pedagoger? Flest hade med alternativen, information kring undervisning och regler, detta tyckte totalt 94 % av pedagogerna skulle finnas med. Detta stödjer även Eriksons studie där studiens lärare såg föräldramötets främsta syfte som att informera om skolarbetet och läget i klassen<sup>101</sup>. Även enligt *Lpo94*, är det av vikt att föräldrar får information kring skolans undervisning/arbetsformer för att vidare kunna påverka verksamheten<sup>102</sup>. Nästintill lika många, 91 % av pedagogerna, hade med information kring skolans organisation och

---

<sup>94</sup> Lindblom, 1995, s 15

<sup>95</sup> Flising m.fl, 1996, s 114

<sup>96</sup> Åberg, 1994, s 49

<sup>97</sup> Andersson, 2004, s 25

<sup>98</sup> Öckerö kommun Barn och utbildningsnämnden, *Pärmen*

<sup>99</sup> Andersson, 2004, s 25

<sup>100</sup> *Lpo94*, s 5

<sup>101</sup> Erikson, 2008, s 104

<sup>102</sup> *Lpo94*, s 5

information kring skolråd och dylikt. Enligt Öckerö kommuns Barn och utbildningsnämnd, *Pärmen*, skall föräldramötet vara en samtalsarena, inte först och främst en informationsarena som vi tolkar att en stor andel av pedagogerna har svarat. Men å andra sidan fick inte samtalsarena en given plats bland våra alternativ som pedagogerna kunde välja bland. Detta kan med andra ord vara i liten grad missvisande i vår undersökning.

Enligt *Lpo94* skall föräldrarna få information kring skolans mål. Vi tolkar det som att styrdokumentet ingår i skolans mål. Anmärkningsvärt är det då att bara 86 % har med styrdokument på föräldramötets dagordning. Vad vår undersökning däremot inte visar är om pedagogerna informerar om utbildningsmålen på annat vis, i ett annat forum än föräldramöte. Något som också är anmärkningsvärt är att informationen från ledningen på dagordningen är knappa 71 %, enligt vår undersökning. Med stöd av *Lpo94*, skall ledningen i form av rektor, bestämma formerna för föräldramötet. Bör då inte denna siffra vara högre. Om vi jämför *Lgr 69* och *Lpo94* har ledningen fått en allt tydligare roll för föräldramötets utformning i den senaste versionen. Tidigare var det mer upp till föräldrarna och pedagogerna att ta ett aktivt ansvar<sup>103</sup>. Likaså här kan det vara så att informationen från ledningen sker i ett annat forum.

Även information kring elevers arbete som 86 % av våra pedagoger har med på dagordningen, kan tyckas lågt. Enligt Flising m.fl. är det en förutsättning att föräldrar får ta del av elevernas arbete för att ett samarbete skall ske<sup>104</sup>. Får de ingen information kring arbetssätt samt elevers arbete kan det vara svårt att utöva något inflytande i skolan.

Har lärarna i undersökningen någon gång haft alternativ till sedvanligt föräldramöte? Det vill säga den samverkansform mellan skola och vårdnadshavare som har lång och stark tradition. Nilsson skriver om föräldramötets behov av förnyelse, hon skriver om dialogens betydelse. Hennes undersökning har kommit fram till att för att bryta en monolog med information exempelvis, är det av vikt att föräldrarna vid föräldramötet delas in i mindre grupper<sup>105</sup>. Detta tar även Kimber upp<sup>106</sup>. Värde av att skapa en bra grund för delaktighet, vilket kan göras genom att just låta föräldrarna diskutera i tvärgrupper för att vidare redovisa vad de kommit fram till både för övriga föräldrar och för lärare. Nabila Alfakir i Agneta Nilssons artikel skriver om vikten av att lyssna på föräldrarna<sup>107</sup>, vilket kan vara svårt att göra i en informationsmonolog, utan det krävs en dialog med ett ömsesidigt lyssnande. Vad som egentligen inte framkommer i vår undersökning är om så är fallet med de 22 pedagoger som svarat att de har alternativ till sedvanliga föräldramöten. Enligt Eriksons studie var ett klassmöte med föräldrar till elever i enskild klass det vanligaste organiserade träffen med föräldrar<sup>108</sup>. Intressant med vår studie är att den visar att de pedagoger som **ofta** har alternativ till sedvanliga föräldramöten, har samtliga arbetat i 10 till 20 år eller mer. De har med andra ord arbetat

---

<sup>103</sup> *Lgr 69*, s 22

<sup>104</sup> Flising m.fl, 1996, s 143

<sup>105</sup> Nilsson, 2008, s 70-87

<sup>106</sup> Kimber, 2009, s 8-9

<sup>107</sup> Nilsson, 2008, s 70-87

<sup>108</sup> Erikson, 2008, s 110

länge. En förklaring kan vara att någon har arbetat under *Lgr 69*<sup>109</sup>, där föräldrarna fick en större roll. Vår studie säger att pedagogerna ibland har alternativ till sedvanligt föräldramöte. Vad som inte vår studie visar är hur ofta detta sker. Vi kan därför inte svara på vad som egentligen är det mest frekventa.

24 av våra 35 pedagoger har aldrig funderat över att inte ha föräldramöten. Frågan är om de har funderat över varför de har föräldramöten. Enligt Riksförbundet Hem och skola har understundom samhället sprungit ifrån skolan. De menar att skolans personal bör tillsammans med föräldrarna hitta vägar att modernisera skolan, även då föräldramötet som ingår i skolans undervisningsmetodik och hierarki<sup>110</sup>.

Vill pedagogerna i vår undersökning ha föräldramöten. 4 pedagoger, alltså 11 % vill helst slippa. Kan det förklaras av vad Flising m.fl skriver att föräldramötet kräver mycket av både lärare och föräldrarna. Lärarna känner att föräldrarna lämnar över allt ansvar på dem och att föräldramötet i huvudsak handlar om en informationsarena som rör skolans verksamhet<sup>111</sup>. Det kan även förklaras av att en del lärare känner att det är en utsatt position i direktkontakten med föräldrarna, denna position tar Flising m.fl upp<sup>112</sup>. Vi analyserar föräldramötet till viss del som en informationsarena som eventuellt kan ske på annat vis, via e-post förslagsvis.

Anser lärarna i undersökningen att föräldramötet är ett bra forum att ta upp problem i. En svaghet i denna fråga är, vad vi lägger för innebörd i ordet problem. Svårighet säger kanske mer, men även det kan uttryckas subjektivt. För att ändå analysera resultatet svarar 26 av lärarna att föräldramötet är ett bra forum att ta upp problem i. Vad som kom fram av tabellkommentarerna till denna fråga, var att det främst gällde allmänna problem som hade karaktären grupp-nivåproblem. Dessa pedagoger får stöd av *Pärmen*, som säger just att föräldramötet skall vara en samtalsarena på grupp-nivå. Eller som en av pedagogerna i undersökningen uttrycker, att problem måste behandlas utifrån ett grupp-perspektiv att alla är del av gruppen och att man delar på olika vis ansvaret. Andersson beskriver ytterligare ett problems dilemma. Hon skriver att föräldrar kan känna sig i underläge och skolan får företräde vid problemsituationer. Hon skriver också att vi kanske har svårt att förstå varandras olika verkligheter<sup>113</sup>. Detta kan vara en av förklaringarna till varför inte alla våra pedagoger svarar att föräldramötet är ett forum att ta upp problem i. 9 stycken av pedagogerna ansåg inte att föräldramötet var ett bra forum att ta upp problem i.

Kerstis skriver i sin forskningsrapport om föräldrars önskan att utbyta erfarenheter under föräldramötet<sup>114</sup>. Vid utbytet av erfarenheter anser vi även att eventuella problem kommer in i agendan eller i dagordningen. I Agneta Nilssons artikel skriver psykologen Jensen om vikten av handledning i bemötandet av föräldrar. Läraren har ansvar över

---

<sup>109</sup> *Lgr 69*, s 20-23

<sup>110</sup> Riksförbundet Hem och skola

<sup>111</sup> Flising m.fl, 1996, s 61

<sup>112</sup> Flising m.fl, 1996, s 113-114

<sup>113</sup> Andersson, 2004, s 25

<sup>114</sup> Kerstis, 2008, s 296

relationens kvalitéer, då bör läraren också få utbildning och handledning i ämnet<sup>115</sup>. Nedan kommer vi att ta upp huruvida våra pedagoger anser att de fått någon utbildning i samarbetet med föräldrar.

### **Sammanfattning**

Pedagogerna anser att föräldramötet fyller en funktion. Men vi skribenter uppfattar att pedagogerna är splittrade över vilken funktion föräldramöte har och på vilket sätt det bör ske. Nedan kommer vi att gå in på ramar, direktiv och utbildning i ämnet. Vilket kan vara en orsak till varför de känner sig vacklande i föräldramötets syfte och roll.

## **8.3 Ramar och styrning**

Vilka ramar anser verksamma pedagoger att det finns kring föräldramötet?

Vilka direktiv anser verksamma pedagoger att de får kring föräldramötet?

Vem bestämmer **att** läraren skall ha föräldramöte? 69 % av lärarna i vår undersökning hade svarat att det är pedagogen själv samt rektor som bestämmer. Enligt vår litteraturgenomgång är det rektor för respektive skola som skall bestämma över hur formerna kring samarbetet med hemmen skall se ut, med andra ord kring föräldramötets ramar, se *Lpo94*<sup>116</sup> samt *Skollagen*<sup>117</sup>. Enligt lärarna är det även de själva som bestämmer att de skall ha föräldramöte. Enligt våra styrdokument skall ett samarbete med hemmen ske<sup>118</sup>. Detta skall rymmas inom en lärares arbetstid. Om då läraren själv väljer att ha fler samarbetsformer än vad respektive skolas rektor bestämmer, är det upp till varje lärare att avgöra.

Har lärarna fått information om mötets syfte och roll från utbildningsansvariga? Enligt 25 av våra pedagoger har de aldrig fått någon information kring mötets syfte och roll från utbildningsansvariga. Denna frånvaro kring syftet skriver Kerstis om i hennes forskningsrapport. Det är med andra ord ett vanligare fenomen än enbart begränsat till pedagogerna i vår undersökning. Kerstis forskning visar att pedagogernas utbildning och stöttning från skolledning är bristande. Rapporten framhäver även att skolledningen bör stötta lärarna mer strukturerat kring detta forum<sup>119</sup>. Vilket även *Skollagen* styrker<sup>120</sup>.

Vem brukar kalla till föräldramötet? 100 % av lärarna kallar själva till föräldramötet. Vilket är lämpligt, eftersom den enskilde läraren vet hur dennes schema ser ut. Vad som skulle kunna vara skäligt är om rektor, efter respektive lärares rekommendationer kring scheman och dylikt, kallade till dessa möten. Det står klart och tydligt noterat i styrdokumentet att det är en rektors ansvar att bestämma formerna för föräldramöte.

### **Sammanfattning**

---

<sup>115</sup> Nilsson, 2008, s 116-123

<sup>116</sup> *Lpo94*, s 17

<sup>117</sup> *Skollagen*, s 771

<sup>118</sup> *Lpo94*, s 5

<sup>119</sup> Kerstis, 2009, s 6

<sup>120</sup> *Skollagen*, s 771

Kan det vara på följande vis att pedagogerna är så engagerade i en aktivitet att de inte kritiskt har ställt sig frågan vem det är som är ytterst ansvarig för föräldramötets vara med tillhörande ramar och direktiv. Ser pedagogerna, som samhällsvetarna Gilje och Grimen är inne på, aktiviteten enbart från insidan eller väldigt nära<sup>121</sup>. 69 % har svarat att skolans rektor bestämmer, men även 69 % av pedagogerna har svarat jag själv. I vårt analyserande och betraktande utifrån med hjälp av litteraturen, bör rektor ta ett större ansvar över denna företeelse. *Lpo94* är målstyrd så som vi ser det. Det kan vi tydligt utläsa om vi jämför med en äldre version som *Lgr 69*. Där det tydligt står om föräldramötets ramar och dess ansvarsfördelning.

## 8.4 Utbildning och stöttning

Vilken utbildning anser verksamma pedagoger att de får/fått kring föräldramötets syfte och roll?

Enligt Psykolog Jensen i Nilssons forskning så får lärare inte någon egentlig utbildning i samtal och det som rör relation och kommunikation<sup>122</sup>. Detta stämmer överens med vår undersökning där 32 av 35 pedagoger ansåg att de mycket och ganska liten grad fått någon utbildning i föräldramöte som samverkansform mellan hem och skola. Resultatet styrker även Flisnings m.fl. påstående att på grund av lärarutbildningens snäva tidsramar så ryms inte den självklara utbildningen om samverkan mellan hem och skola<sup>123</sup>. Även Kersitis forskning kommer fram till att utbildning om föräldramöte var bristande och att den borde ”**innehålla mer teori och praktisk kunskap om samverkan med föräldrar, exempelvis föräldramötet**”<sup>124</sup>. I vår undersökning stämmer pedagogernas åsikter kring brist på utbildning väl överens med vad tidigare forskning kommit fram till.

Vår undersökning visade även att 2 av de återstående 3 pedagoger som ansåg att de fått utbildning i ganska hög grad hade arbetat i 20 år eller mer. Ett skäl till detta kan vara att de arbetat under *Lgr 69* där föräldramötet var mycket tydligare beskrivet än i *Lpo 94* och att det då rimligtvis också ingick i lärarutbildningen på ett annat vis än idag<sup>125</sup>. Den sista pedagogen i vår undersökning svarade att hon hade fått utbildning i föräldramötet som samverkansform förtydligade sitt svar genom att berätta att det var genom hennes verksamhetsförlagda utbildning. Det kan vara så att hennes lokala handledare varit verksam i 20 år eller mer och fått ovan beskriven utbildning som hon sedan kunde förmedla. Att ambitionen från Göteborgs universitet är den att utbildning inom föräldrasamverkan för lärarkandidater ska ligga vid den verksamhetsförlagda utbildningen, stärks av kursansvarig för LAU 310 Olssons ord, om att studenterna uppmantras att observera och söka information kring föräldramötet ute på deras verksamhetsförlagda skolor. Dock finns det en paradoxrisk, om studenter uppmanas att få utbildning genom sina handledare, som i sin tur anser att det har bristfälliga kunskaper inom området.

---

<sup>121</sup> Gilje & Grimen, 1992

<sup>122</sup> Nilsson, 2008, s 116

<sup>123</sup> Flisning m.fl, 1996

<sup>124</sup> Kersitis, 2009, s 6

<sup>125</sup> *Lgr 69*

Enligt vår undersökning får inte pedagogerna tillräckligt med utbildning inom lärarutbildningens ramar. Rektorn är den som skall ansvara för kompetensutveckling av personalen enligt *Skollagen*<sup>126</sup>. Även rektorn ansvarar för formerna kring samverkan mellan hem och skola och att de utvecklas, enligt *Lpo 94*<sup>127</sup>. Att pedagogerna anser att de i låg utsträckning har fått utbildning i föräldramöte som samverkansform lyser igenom även i nästa resultat kring verktyg. 31 av 35 pedagoger i vår undersökning anser att de i mycket eller ganska låg utsträckning har fått verktyg som behövs för att på ett bra sätt hålla föräldramöte. Enligt Andersson bör pedagoger få hjälp med hur man skapar möten med ömsesidig respekt, eftersom det i hennes forskning tydligt framkom att det fanns en osäkerhet hos lärarna inför samarbete med föräldrar<sup>128</sup>.

Det är inte konstigt att lärare ofta har fjärilar i magen när de ska stå ensamma, ansikte mot ansikte med en relativt stor grupp föräldrar<sup>129</sup>. Föräldramötet är en komplicerad tillställning som kräver mycket av både den ansvarige läraren och de deltagande föräldrarna<sup>130</sup>. Vår undersökning visade att hela 6 pedagoger av 35 hade upplevt hot ifrån föräldrar vid föräldramöte. Kimber beskriver att det är viktigt att föräldrarna känner sig som kapabla vuxna så att de inte får en känsla av underläge<sup>131</sup> och då kan få svårt att fundera/agera som en vuxen i relation till läraren. Pedagogerna besitter en maktposition i förhållande till föräldrarna<sup>132</sup> och det är viktigt att pedagoger är medvetna om att skolan kan väcka olika känslor för olika personer<sup>133</sup>. Vid Anderssons intervjuer med lärare framkom pedagogernas osäkerhet inför samarbete med föräldrar tydligt, speciellt till bl.a. negativa föräldrar. Andersson uttrycker att lärarna bör få hjälp med hur man skapar möten med ömsesidig respekt. En orsak till konflikter kan vara att man inte ser varandras olika verkligheter med allt som det innebär. En viktig aspekt som påverkar förutsättningarna för samarbete mellan hem och skola är lärarnas attityder till föräldrarnas kompetens<sup>134</sup>.

Vid upplevt hot på föräldramöten, liksom de erfarenheter pedagogerna i vår undersökning har, är det viktigt att det finns stöd så att det inte skapar låsningar. En pedagog i vår undersökning som känt sig hotad under föräldramötet ville varken ha föräldramöte eller känner att det bidrar till god samverkan mellan hem och skola. Samma pedagog tycker inte heller att mötet fyller en viktig funktion och har funderat på att inte ha föräldramöte. Detta styrker Kerstis forskning där det framkommer att stöttning från skolledning angående föräldramötet var bristande och att skolledningen bör stötta lärarna mer strukturerat i frågor som rör samverkan med föräldrar<sup>135</sup>. Mötet mellan lärare och

---

<sup>126</sup> *Skollagen*, s 771

<sup>127</sup> *Lpo 94*, s 17

<sup>128</sup> Andersson, 2004

<sup>129</sup> Flising m.fl, 1996, s 113-114

<sup>130</sup> Flising m.fl, 1996, s 120

<sup>131</sup> Kimber, 2009, s 8

<sup>132</sup> Nilsson, 2008

<sup>133</sup> Flising, 1996, s 130

<sup>134</sup> Andersson, 2004

<sup>135</sup> Kerstis, 2009, s 6

föräldrar är en känslig balansgång där monolog, tystnad och fientlighet lätt kan ta över<sup>136</sup>. Förutsättningarna för att det ska bli ett positivt föräldramöte är att parterna har stimulerande meningsfulla aktiviteter, positiva roller och trygga relationer<sup>137</sup>. Detta gäller såväl för pedagoger som för föräldrar.

### **Sammanfattning**

Enligt vår undersökning får inte pedagogerna tillräckligt med utbildning inom samverkansformen föräldramöte. Det har även visat sig att det förekommer hotfulla situationer under dessa möten och att pedagogerna inte har de verktyg de behöver för att genomföra föräldramöte med hög kvalitet. Att det skapas goda förutsättningar för föräldramöte som samverkansform är skolläringens ansvar.

## **9 Sammanfattning och diskussion**

I vårt dokument har vi tagit del av tidigare forskning, belyst teorier samt genomfört kvantitativ enkätundersökning, i form av enkäter. Detta har vi gjort för att kunna besvara vårt syfte vilket är att undersöka hur verksamma pedagoger ser på föräldramötet.

Bakgrunden till vårt syfte var att vi kände att det var mycket som togs för givet kring företeelsen föräldramöte. Vi kände ett behov av att ta reda på pedagogernas syn på varför de har föräldramöte och hur de lägger upp dessa möten. Detta är frågor som vi själva som blivande pedagoger kommer att ställa oss.

Vi anser att vi genom våra enkäter fick tillgång till pedagogernas uppfattningar. Vi har vidare försökt genom vår valda litteratur försökt förklarat pedagogernas svar. Vi som skribenter till denna undersökning ställer oss kritiska till vårt val av frågor till enkäten. Vi upptäckte i vårt analyserande av enkätresultaten att vi hade många luckor. En förklaring kan vara att vi i studiens start kände oss stressade och tidspressade av att komma igång. I efterhand anser vi att det hade varit till fördel om vi hade läst in oss på ämnet först innan vi började snickra på frågorna i enkäten. Fast å andra sidan skulle eventuellt frågorna då blivit styrda av litteraturen och inte av våra egna erfarenheter som föräldrar.

### **Föräldramötets utformning**

Föräldramötets utformning skiljer sig inte så mycket från tiden då *Lgr 69* rådde, det vill säga att föräldramötet då som nu följer ett traditionellt mönster. Mestadels har pedagogerna föräldramöte en gång per termin, samlar föräldrarna klassvis och förlägger mötet på kvällstid. Vi vill härmed påpeka att traditionella föräldramöten förekommer frekvent även om dess existensberättigande inte står uttryckligen i de aktuella styrdokumentet. Därför anser vi att vi kan påstå att traditionella föräldramöten existerar på grund av sin långa och starka tradition.

---

<sup>136</sup> Nilsson, 2008 s 123

<sup>137</sup> Andersson, 2004, s 57

Pedagogerna anser att de i hög grad beaktar föräldrars synpunkter under föräldramötet medan forskning påvisar att föräldrar vill ha mer dialog vid föräldramöten. På grund av skolkulturen och de olika positionerna föräldrarna och läraren har, anser vi, att föräldrar och pedagoger inte alltid delar samma bild av föräldramötet.

### **Föräldramötets ändamål**

Vi anser att det har framkommit av vårt resultat och vår analys, att pedagogerna till viss del inte är helt på det klara kring varför de har föräldramöten, syftet med andra ord. Vi anser att det till stor del beror på att ramarna och direktiven är otydliga.

Av pedagogernas svar kan vi utläsa att de anser att en samverkan mellan skolan och hemmen är av vikt. Denna samverkan är även enligt vår litteratur mycket viktig för hemmen, där både förälder och elev ingår. Vi som skribenter håller i högsta grad med.

Vi bedömer det som att skolan bör ta sig en tankeställare kring föräldramötets ändamål. Att vidare göra så att föräldramötet som företeelse passar in i dagens skola i dagens moderna samhälle.

### **Ramar och styrning**

Vi anser att pedagogerna i vår undersökning inte riktigt förstår vem det är som bestämmer att de skall verkställa sina föräldramöten. Att någon bestämmer, vet de, men att denna någon kan vara dem själva. Vi uppfattar det som att en del pedagoger har dessa möten, utan att ställa sig frågan varför och att det till viss del är kulturellt betingat.

Vi önskar och anser att det tydligt skulle framgå vad som skall ingå i ett föräldramötets dagordning. Antingen att det skulle göras mer tydligt nationellt, eller att det skulle upplysas mer explicit att det är respektive skolas rektors ansvar att informera om dagordningen och om mötets syfte och roll. Mycket för att vidare ge föräldrarna en möjlighet att kunna påverka skolans verksamhet genom sin föräldraroll, som dessutom gynnar eleverna.

### **Utbildning och stöttning**

Pedagogerna i vår undersökning anser att de i mycket låg utsträckning har fått utbildning inom föräldramöte som samverkansform mellan hem och skola. Vi har god förståelse för att de känner så eftersom vi kunnat bekräfta att det råder brist på denna utbildning genom vår studie. Att det ibland förekommer hotfulla situationer på föräldramöten anser vi inte gör saken bättre med tanke på den bristfälliga utbildningen och därför brist på verktyg hur man ska hantera dessa många gånger komplexa situationer.

Vi anser att det är skolledningens ansvar att ge verksamma pedagoger adekvat utbildning inom samverkan mellan hem och skola så att det genererar trygga relationer och god samverkan.



## 9.1 Sammanfattande diskussion

Anser pedagogerna att föräldramötet är ett bra komplement i föräldrasamverkan? Varför har man föräldramöte? Vi anser att det finns en risk i att en företeelse har existensberättigande enbart för att det alltid har varit så, utan att det egentligen finns klara syften att få tillgång till inom det obligatoriska skolväsendet! Det kan mycket väl vara så att föräldramötet har en viktig roll för elevernas skolgång med tanke på olika sociala aspekter men då anser vi att det är dessa punkter bör stå på agendan, dvs. att föräldramöten har vi för att skapa goda relationer mellan föräldrar och skolan. Om det är så, borde det rimligtvis också finnas en riktning i hur man kan skapa goda relationer vid dessa möten. Våra egna erfarenheter i rollen som föräldrar på föräldramöten säger oss att det generellt handlar om att ge föräldrarna information på dessa möten och mycket lite handlar om att skapa relationer mellan föräldrarna och mellan föräldrar och skola.

Det läggs mer och mer uppgifter på lärarnas uppdrag. Det senast tillskottet är de skriftliga bedömningarna. Vår fundering är om det samtidigt tas bort något från deras agenda och indikationer visar att så icke är fallet. Om inte gamla förlegade uppgifter tas bort från lärarens agenda hur blir det då i förlängningen med tanke på tiden för planering av elevernas skolarbete? Att föräldramötet historiskt har fyllt en viktig funktion som informationskanal råder det ingen tvekan om. Men tiderna förändras och nu handlar det ofta om förmågan att sälla i det stora informationsflödet. Alltså – behoven har förändrats och då bör kanske även formerna göra det, eller?

Att verksamma pedagoger upplever tidsbrist och stress fick vi som extra information när vi arbetade på att få in svaren på vår enkät. Pedagogernas ökade arbetsuppgifter minskar tiden för reflektion kring föräldramötet och de viktiga didaktiska frågorna varför och hur. Om föräldramöten ska fortsätta i sin nuvarande form, bör rimligtvis en tydligare agenda för dessa möten upprättas och pedagoger samt lärarstuderande bör få adekvat utbildning inom ämnet.

Under rubriken aktuellt problemområde ställde vi oss frågan om pedagogen behövs på föräldramötet, om mötet har intentionen i att vara ett forum för klassens föräldrar att träffas. Genom vårt arbete med denna uppsats har vi kommit fram till att föräldramötet är ett forum för att skapa samverkan mellan skola och hem på gruppnivå. Därför anser vi att pedagogen bör vara med som representant för skolan, men att andra skolaktörer t.ex. rektor eller specialpedagog också bör fungera som skolrepresentanter. Att skolhälsovården tog en mer aktiv roll vid föräldramöten vore bra med tanke på utveckling och samarbete kring det som rör relationer och kommunikation.

I vår inledning ställde vi dessa frågor: Varför har vi föräldramöte? Vad fyller dessa möten för funktion? Behövs de och var står det skrivet någonstans att dessa möten måste existera? Genom detta arbete har vi kommit fram till att föräldramötet finns på grund av sin långa starka tradition. Funktionen dessa möten har är att skapa god samverkan mellan hem och skola. Föräldramötet står inte preciserat i nutida styrdokument, förutom som en samtalsarena på gruppnivå i det lokala kommunala styrdokumentet *Pärmen*, men man kan tolka föräldramötet som en samverkansform av flera. Att skolan ska samverka med hemmen står det klart och tydligt i nutida styrdokument. Föräldramöten måste existera

om skolläningen ger direktiv om det. Slutligen anser vi att föräldramöten behövs men som en dialogarena på gruppnivå och gärna i en deliberativ anda för att skapa levande demokrati samt bygga goda relationer.

Slutligen måste vi även poängtera att vikten av samverkan mellan hem och skola givetvis handlar om eleverna och deras förutsättningar för god kunskapsinhämtning samt god social interaktion. Det är som skolkurator Åberg säger att man vinner stora fördelar om eleverna känner att de vuxna runt omkring dem samarbetar och att det finns en inneboende styrka i att samarbeta. Om vi ser på föräldramötet med ett systemekologiskt perspektiv förtydligas vikten av samarbete mellan de vuxna som ingår i elevernas miljöer. Det som händer i skolan påverkar eleverna i hemmen och det som händer i hemmen påverkar eleverna i skolan. Därför är det av vikt att det finns stabila förbindelser mellan dessa miljöer och att arbetet med god samverkan mellan hem och skola fortlöper.

## **9.2 Vidare forskning**

Det skulle vara intressant att forska vidare på var föräldramöten hålls och om det finns bra alternativa lokaler förutom klassrummet att tillgå med tanke på att tidigare forskning pekar på att det finns vinster att förlägga dem utanför klassrummet. Denna fråga har vi tyvärr inte fått med i vår enkät men vi har hittat flera olika indikationer på fördelar att inte förlägga föräldramöten i klassrummen. Även hur föräldramötet kan utvecklas från att ha varit ett informationsforum till att bli ett dialogforum vore intressant att forska vidare kring.

## Referenser

### Böcker

**Andersson Inga** (2004). *Lyssna på föräldrarna. Om mötet mellan hem och skola*. HLS Förlag

**Bronfenbrenner Urie** (1979). *The Ecology of Human Developments*. Cambridge, Mass: Havard University Press

**Carle Jan & Lennart G Svensson** (2008). *Att genomföra examensarbete En instruktion till kursen LAU370 inom lärarprogrammet*. Sociologiska institutionen. Göteborgs universitet

**Erikson Lars** (2008). "Lärares kontakter och samverkan med föräldrar" I: Myndigheten för skolutveckling (red): *Vi lämnar till skolan det käraste vi har ... OM SAMARBETE MED FÖRÄLDRAR – en relation som utmanar*. Liber Distribution

**Ernby Birgitta** (2008). *Nordstedts etymologiska ordbok*. Nordstedts Akademiska Förlag

**Esaiasson Peter & Gilljam Mikael & Oscarsson Henrik & Wägnerud Lena** (2003/2007). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*, uppl. 2 eller 3. Stockholm: Nordstedts juridik.

**Flising Lisbeth & Fredriksson Gunilla & Lund Kjell** (1996). *Föräldrakontakt – En bok om att skapa, behålla och utveckla ett gott föräldrasamarbete*. Stockholm: Informationsförlaget

**Gilje Nils & Grimen Harald** (1992). *Samhällsvetenskapernas förutsättningar*. Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB

**Kerstis Birgitta**. (2008). Skolbarnsföräldrars behov av stöd i föräldraskapet. I Sarkadi Anna (red). *Föräldrastöd i Sverige i dag: vad, när och hur? En behovsinvetering och kartläggning av föräldrastöd 2008 Underlagsrapport*. Östersund

**Kerstis Birgitta**. (2009). *Lärarens samspel med skolbarnens föräldrar – föräldramötets vara eller inte vara*. Rapport till statens folkhälsoinstitut

**Kimber Birgitta**. (2009). *Meningsfulla föräldramöten – SET tillsammans med föräldrar och elever*. Malmö: Epago/Gleerups Utbildning AB

**Lindblom Anders** (1995). *Medborgarskapet i välfärdsstaten Föräldrainsflytande i skandinavisk grundskola*. ACTA UNIVERSITATIS UPSALIENSIS. Stockholm: Almqvist & Wiksell International

**Malmström Sten & Györki Iréne & Sjögren Peter** . (1991). *Bonniers svenska ordbok – femte upplagan*. Stockholm: Bonnier Fakta Bokförlag AB

**Myndigheten för skolutveckling**. (2008). *Vi lämnar till skolan det käraste vi har ... OM SAMARBETE MED FÖRÄLDRAR – en relation som utmanar*. Liber Distribution  
**Nationalencyklopedin**. NE (1991). Band 3, 11, 15. Höganäs, Bokförlaget Bra Böcker AB.

**Nationalencyklopedin NE** (1991). band 3,15. Höganäs: Bokförlaget Bra Böcker AB

**Nilsson, Agneta** (2008) s 116-123 . ”Professionellt föräldrasamarbete – vad kan det innebära?” I: Myndigheten för skolutveckling (red): *Vi lämnar till skolan det käraste vi har ... OM SAMARBETE MED FÖRÄLDRAR – en relation som utmanar*. Liber Distribution

**Nilsson, Agneta** (2008) s 70-87. ”Likheter och olikheter i föräldrasamarbete – sex lärande exempel” I: Myndigheten för skolutveckling (red): *Vi lämnar till skolan det käraste vi har ... OM SAMARBETE MED FÖRÄLDRAR – en relation som utmanar*. Liber Distribution

**Skolöverstyrelsen** (1969) *Lgr 69, läroplan för grundskolan 1969. Allmän del*. Stockholm: Liber utbildningsförlaget

**Stukát Staffan**. (2005). Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap. Lund: Studentlitteratur

**Utbildningsdepartementet**. (1994). *Läroplaner för det obligatoriska skolväsendet och de frivilliga skolformerna. Lpo 94 och Lpf 94*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

**Åberg, Karin** (1994). *Bland stjärnor och syndabockar. Om hur man skapar ett gott samarbetsklimat i klassrummet*. Ekelunds Förlag AB. Solna

**Öckerö kommun Barn och utbildningsnämnden**. *Verksamhetsplan/Skolplan 2007-2010 med uppdragshandling*.

**Öckerö kommun Barn och utbildningsnämnden**. *Pärmen – Verktyg för samtal och dokumentation*.

## Internetadresser

### Nationalencyklopedin

<http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/lang/brukarinflytande> (hämtad 2009-11-18)

### Riksförbundet Hem och Skola

[http://www.hemoskola.se/index.php?option=com\\_content&task=view&id=11&Itemid=22](http://www.hemoskola.se/index.php?option=com_content&task=view&id=11&Itemid=22). (Hämtat 2009-11-15)

## **Skollagen**

<http://www.skolverket.se/sb/d/777>

## **Personliga kontakter**

### **Via e-post**

Anonym rektor

**Carina Olsson** Kursansvarig LAU 310 Göteborgs universitet

### **Via telefonkontakt**

Verksam personal på Lärarnas Riksförbund

## **Bilagor**

Bilaga 1      Frågeformulär

Bilaga 2      Missiv

Bilaga 1.

## Frågeformulär

Vi är intresserade av att få svar på hur föräldramöten sker idag och vilken syn på denna föräldrasamverkansform **du** som verksam pedagog har.

*Vad lägger du för innebörd i ordet "föräldramöte"?*

- Traditionella föräldramöten som sker klassvis där föräldrar till eleverna träffas tillsammans med elevens klasslärare och/eller annan skolpersonal.
- Alla olika sorters kontakt som du som pedagog har med elevernas föräldrar.
- Annan form av möte, såsom . . . . .

För att inte skapa förvirring kring *föräldramötet* som begrepp, vill vi förtydliga ordet. När vi, nedan, syftar på föräldramötet avser vi den samverkansform mellan skola och vårdnadshavare som har lång och stark tradition och som oftast sker klassvis utan elevernas närvaro. Alltså **inte** det enskilda mötet, lärare och föräldrar emellan som t.ex. utvecklingssamtal, spontan kontakt i korridoren och dylikt.

### 1. Vi skulle först vilja veta hur du som pedagog går tillväga vid föräldramöte

*1:1 Hur ofta har du föräldramöten?*

1. Aldrig
2. En gång per läsår
3. En gång per termin
4. Två gånger per termin
5. Tre gånger per termin eller fler

*1:2 Hur brukar oftast dina föräldramöten organiseras?*

- Endast som stormöte med flera klasser samtidigt
- Först en storsamling med flera klassers föräldrar samtidigt. Sedan samling med dina klassföräldrar
- Endast klassvis
- Annan form och i så fall vilken . . . . .

*1:3 Under hur lång tid brukar oftast dina föräldramöten pågå?*

- Mindre än en klocktimme
- Mellan en till två klocktimmar
- Mellan två till tre klocktimmar
- Mer än tre klocktimmar

*1:4 Bestämmer du dagordningen innan föräldramötet, eller är det formen av ett öppet möte där "det blir som det blir"?*

- Fast dagordning
- Öppet möte, utan dagordning
- Förening av båda alternativen

*1:5 När, tidsmässigt, lägger du ditt föräldramöte?*

- Kvällen
- Helgen
- Eftermiddagen
- Ledig dag
- Annan tid. I så fall när? . . .

*1:6 Anser du att tiden för föräldramötet tas av den arbetsförlagda tiden, eller tas det av din förtroendetid?*

- Arbetsförlags tid
- Förtroendetid
- Lektionstid
- Fritid

*1:7 I vilken grad anser du att föräldrar vanligtvis är engagerade i ditt föräldramöte?*

- I mycket liten grad
- I ganska liten grad
- I ganska hög grad
- I mycket hög grad

*1:8 I hur hög grad anser du att du beaktar föräldrars synpunkter som eventuellt kommer upp på föräldramötet?*

- I mycket liten grad
- I ganska liten grad
- I ganska hög grad
- I mycket hög grad

*1:9 Vem brukar kalla föräldrarna till ditt föräldramöte?*

- Skolledning
- Jag själv
- Annan skolpersonal. I så fall vilken? . . .
- Eleverna
- Föräldrarna
- Någon annan. I så fall vem? . . . .

*1:10 Hur kallas föräldrarna till ditt föräldramöte?*

- Via e-post
- Via skolans hemsida
- Via eleverna som tar kallelse via pappersform med hem
- Via telefon
- På annat vis. I så fall vilket? . . . .

*1:11 Hur många föräldrar brukar vanligtvis komma på dina föräldramöten?*

- Färre än 50%
- Runt 50-80%
- Runt 90-100%

*1:12 Vilken dagordning brukar dina föräldramöten ha? Kryssa i alla de påståenden som stämmer och komplettera gärna listan.*

- Information från ledning
- Information kring skolans organisation
- Information kring demokratiska former såsom skolråd och dylikt
- Information kring styrdokument
- Information kring elevernas skolarbete
- Information kring planering av undervisningen
- Information kring gemensamma regler och förhållningssätt
- Information kring utflykter och läger
- Information kring insamling av pengar
- Annan information. I så fall vilken? . . . . .
- Visning av lokaler
- Visning av elevproduktion

## **2. Vilka ramar/ styrning får du som pedagog kring föräldramötet och varför har du föräldramöte**

*2:1 I vilken grad anser du att eleverna blir gynnade av att det existerar föräldramöten?*

- I mycket liten grad
- I ganska liten grad
- I ganska hög grad
- I mycket hög grad

*2:2 Har du någon gång funderat över att inte ha något föräldramöte?*

- Någon gång
- Ibland
- Ganska sällan
- Aldrig



2:3 Anser du att föräldramötena fyller en viktig funktion?

- I mycket liten grad
- I ganska liten grad
- I ganska hög grad
- I mycket hög grad

2:4 Vem bestämmer att du skall ha föräldramöte?

- Jag själv
- Rektor
- Utbildningsansvarig i kommunen
- Förälder/vårdnadshavare

2:5 Har du någon gång fått något direktiv från utbildningsansvariga i kommunen kring föräldramötets syfte och roll?

- Ja ofta
- Ja någon gång
- Aldrig

2:6 Vad/vem anser du bestämmer att föräldramöten ska hållas?

- Nationella styrdokument
- Kommunala styrdokument
- Lokala styrdokument
- Jag själv
- Något/någon annan. I så fall specificera vilka/vilket . . .

### **3. Utbildning och stöttning kring föräldramötet**

3:1 Har du fått någon utbildning i föräldramöte som samverkansform?

- I mycket liten grad
- I ganska liten grad
- I ganska hög grad
- I mycket hög grad

3:2 Brukar ni prata om föräldramöte som en samverkansform i lärarlaget?

- Ofta
- Ibland
- Sällan

3:3 I hur stor utsträckning har du fått verktyg och information om hur du på bästa sätt kan genomföra föräldramöten?

- I mycket låg utsträckning
- I ganska låg utsträckning
- I ganska hög utsträckning
- I mycket hög utsträckning

#### **4. Vad anser du som pedagog om föräldramötet som företeelse**

4:1 Vill du egentligen ha föräldramöte, eller skulle du helst vilja slippa?

- Jag vill helst ha
- Jag vill helst slippa

4:2 Har du någon gång haft ett alternativ till sedvanligt föräldramöte, ex information/dialog på annat vis?

- Nej aldrig
- Ja det har hänt
- Ja ofta (fler tillfällen än varannan gång)

4:3 Anser du att föräldramötet är ett bra forum att ta upp problem i?

- Ja
- nej

4:4 Anser du att föräldramötet bidrar till god samverkan mellan skola och vårdnadshavare?

- Ja
- Nej

4:5 Har du upplevt en hotbild från föräldrar mot dig själv vid föräldramötet någon gång?

- Ja
- Nej

4:6 Hur många år har du varit verksam som pedagog?

- 0-5 år
- 5-10 år
- 10-20 år
- 20 år och mer

4:7 Vilken årskurs har du klassansvar för denna termin?

- F-klass, Åk 1, Åk 2 eller Åk 3
- Åk 4, Åk 5 eller Åk 6

Tack för din medverkan i vår underökning kring pedagogers uppfattningar kring föräldramötets syfte och roll!

Med vänliga hälsningar  
Maria och Ann-Helen



Öckerö 2009-11-17

### **Hej pedagoger!**

Vi är två studenter som går vår sista termin på Lärprogrammet vid Göteborgs universitet. Under sista terminen ingår det i kursen att vi studenter skall skriva en C-uppsats, vi har valt att skriva om föräldramötet, som företeelse. Här kommer ni utvalda pedagoger in. Vi har med hjälp av kansliet i Öckerö kommun fått e-postadresser till samtliga er som är verksamma klassansvariga pedagoger i kommunen, från förskoleklass upp till och med årskurs sex. Vi tar med glädje emot era svar och tackar allra ödmjukast för att ni tar er tid att svara. Ditt svar betyder väldigt mycket för oss och för vår undersökning. Det tar max tio minuter att fylla i formuläret.

För att undvika att några personliga åsikter röjs får ni pedagoger i undersökningen full anonymitet. Vi kommer även att redovisa resultaten på så vis att inte enskilda rektorsområden eller skolor blir utlämnade.

Blanketten fyller ni i direkt i frågeformuläret på skärmen, (och sparar!!!, det är viktigt, om ej får vi ett tomt formulär tillbaka) skickar det tillbaka till någon av nedan avsändare. Det går bra att stryka under eller markera "rätt" svarsalternativ. Kontrollera gärna en extra gång att det är en ifylld enkät ni bifogar. Vi är tacksamma om ni har möjlighet att svara relativt omgående, senast den 25/11. Har ni några frågor får ni gärna höra av er till oss via e-post eller telefon.

### **TACK!!!**

Ann-Helen Olsson    [privat\\_epost@telia.com](mailto:privat_epost@telia.com)  
Maria Antonsson    [privat\\_epost@telia.com](mailto:privat_epost@telia.com)

#Privat mobilnr  
#Privat mobilnr